

14/2-1943:

Fra Russland meldes at stillingen for fienden ved Karkov blir vanskeligere og vanskeligere. I løpet av de siste 24 timer er presset mot byen øst ytterligere. De russiske styrker som rykker frem mot Karkov danner en bue fra nordvest til rett syd for byen. Karkov er knutepunktet for 6 hovedjernbanelinjer. 4 av disse er imidlertid allerede under sovjet-troppenes kontroll. Under sin offensiv i dette området har russerne gjen-erobret ennå flere viktige byer. Blandt disse er Solotschay som ligger 20 km. nordvest for Karkov og Rogan som ligger 20 km. sydøst for byen. Dette betyr at Karkov nå kan tas under led av det russiske artilleri. Stadig flere jernbaner kommer også under den Røde Armés kontroll. 40 km. syd for byen er linjen fra Losovaja avskåret.

I Donetz-bassenget øker også fiendens vanskeligheter etter som tiden går. De tropper som befinner seg her, står som tidligere meldt i fare for å bli omringet. Denne fare øker som følge av sovjet-troppenes framstøt vestover fra Losovaja i retning av Dnjepropetrovsk. Russerne har avskåret jernbanen fra Stalino til Dnjepropetrovsk hvorfor fienden nå bare disponerer én jernbane under sitt tilbaketog, mens de russiske angrep fortsetter uten opphør. Man er ikke helt på det rene med hvor store avdelinger det er som står syd for Donetz-bassenget, men man vet at de bl.a. omfatter 1. og 4. panserarmé og 17. infanteriarmé. Hertil kommer en rekke divisjoner som er overflyttet fra avsnitt lenger vest. Det er sannsynlig at disse avdelinger vil forsøke å trekke seg tilbake langs Dnjepr. Det meldes at den britiske luftoffensiv mot fiendens stillinger i Vest-Europa fortsetter uten opphør. Det er igjen den viktige ubåtbase Lorient som er blitt bombet. Britiske fly har rettet to kraftige og konsentrerte angrep mot fiendens stillinger og anlegg her. Andre britiske fly angrep samtidig mål i Vest-Tyskland. Etter disse toktter savnes 5 allierte fly. Heller ikke Nederland har vært fri for britiske luftangrep idet stålverk er bombet, samtidig som det er rettet angrep mot dokkene i Boulogne. Endel tyske fly fløy inn over sydvest-England uten at det lyktes dem å anrette nevneverdig skade.

Dagens kommuniké fra Kairo betegner luftvirksomheten i Middelhavsområdet som livlig. Amerikanske fly som deltar i operasjonene har rettet et kraftig angrep mot Neapel og andre mål i Italia. Den anrettede skade er betydelig. Allierte jagerfly har vært over Sicilia, og har igjen rettet vellykkede angrep mot militære mål på øya. I Tunisia er dokkene i Bizerta blitt bombet. Under disse operasjoner kom det til kamp med Aksens jagere, hvorav 5 blev smutt ned. 3 allierte fly vendte ikke tilbake.

Til lands i Tunisia har 8. britiske armé kontakt med fienden. Rommels styrker trekker seg nå tilbake mot Ben Gardana. Tyskerne har de største vanskeligheter på Balkan. I Jugoslavia, spesielt i Bosnia og Kroatia raser det regulære kamper mellom jugoslaviske guerilla-avdelinger og besetlestroppene. Fienden har måttet sette igang en kraftig offensiv for å forsøke å knuse motstanden før en eventuell allierte invasjon kommer. Italienerne har måttet ta de samme forholdsregler overfor patriotiske avdelinger i Albania. Hovedjernbanen i Jugoslavia og Hellas er blitt brutt av sabotasjeavdelinger.

"Quisling-royjeringens" forfølgelse av geistligheten fortsetter. Det meldes at sogneprest Bjarne Hammerstrøm fra Oslo er forvist til Finnmark.

(forts.)

15/3-1943:

I løpet av det siste døgn har britiske fly med baser i Storbritannia rettet en rekke kraftige angrep mot Tyskland og tysk-okkupert område i Vest-Europa, samt mot mål i Italia. I Tyskland var det atter en gang Köln som blev kraftig bombet. Mot Milano blev det også rettet et vellykket angrep, samtidig med at den italienske marinestasjon Spezia blev kraftig bombet. Under angrepet mot Köln var enkelte tyske jagere på vingene, men den motstand de kunne yde var uten betydning, og hindret ikke britene i å gjennomføre sine operasjoner. Motstanden fra byens luftvern var også svak, og det samme var tilfelle under angrepet mot Italia. 11 bombefly savnes etter disse nattangrep. Mot jernbanelinjene i Tors i Frankrike er det rettet vellykkede dagangrep, likesom jernbanetrafikken fra Bretagne til Holland er kraftig angrepet. Angrepet mot Lorient natt til søndag er et av de kraftigste som er rettet mot denne viktige ubåtbase. Det blev sluppet ned mer enn 1000 tonn bomber. Til sammenligning kan nevnes at tyskerne selv under de kraftigste angrep mot London høsten 1940 ikke noen gang slapp ned mer enn 450 tonn bomber over byen.

Seiersmeldingene fra Vestfronten strømmer inn uten stans. Dagens viktigste meddelelse er utvilsomt den at russerne har gjen-erobret byen Rostov, den viktigste byen i syd og "porten" til Kaukasus. Konsekvensen herav er at de fiendtlige armeer som ennå befinner seg i Kaukasus er avskåret. Under sitt tilbaketog er de henvist til å benytte sjøtransport over strødet ved Kertsch, hvilket som tidligere meddelt vil være forbundet med de største vanskeligheter og farer. Etter å ha mistet Rostov er fienden nå på hastig tilbaketog langs det Asovske Hav i retning av den viktige industriby Taganrog. Rostov er den største og viktigste by russerne hittil har gjen-erobret, og seieren er av uhyre stor betydning såvel militært som moralsk. Også Vorosjilovgrad som vi tidligere har meldt at russerne har gjen-erobret er av meget stor betydning. Her befinner bl.a. verdens største kamsottfabrikker seg.

Etter erobringen av disse to viktige byer fortsetter den russiske fremgang vestover i Donetz-bassengets fulle bredde. Fienden disponerer ikke mer enn én jernbane under sitt tilbaketog og dette betegnes som helt utilstrekkelig. Tyskerne er i den stilling at de har valget mellom å overgi seg eller å bli tilintetgjort. En mengde tyske avdelinger er allerede omringet. Karkov er den viktigste byen fienden nå har igjen på Sydfronten, og den er truet fra tre kanter. De russiske styrker som rykker frem fra syd har hatt ytterligere fremgang siden igår. Lenger nord er også fienden på tilbaketog idet sovjet-troppene er trent videre frem vest og syd for Kursk.

De fiendtlige tropper på Taman-halvøya i Kaukasus forsøker nå å trekke seg tilbake over strødet ved Kertsch. Dette er som ovenfor nevnt forbundet med store vanskeligheter.

Dagens kommuniké fra Kairo melder om operasjoner til lands i større målestokk. I Faid-området i Tunisia har fienden åpnet en kraftig offensiv. Voldsomme kamper pågår. Lenger syd i Tunisia går britiske styrker til angrep og har hatt ny fremgang vestover i kystdistriktet.

Det meldes fra Grekenland at man også her er gått til konfiskering av sivilbefolkningens radioapparater. Det meldes likeledes at Saloniki skal evakueres.

Dette eksemplar er ikke trykket bare for Deres skyld. Det er også andre som skal lese det, men vis den største forsiktighet når De sender det videre.

Å TILGI UNDERTRYKTERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:

16/2-1943:

Meldingene fra Østfronten viser at den russiske kjempeoffensiv i sydavsnettet ikke et øyeblikk slapper av. Rapportene fra Donetz-området forteller at fienden er på alminnelig tilbaketog over hele fronten. De fremrykkende russiske tropper tar et kolossalt bytte. Av mengden av krigsmateriell fienden etterlater fremgår det at tyskerne i dette avsnitt har hatt kraftige og velutrustede styrker konsentrert. Sovjet-troppene har under sin aldri hvilende marsj vestover gjeninntatt 20 bebodde steder til. I området vest for Likhaja har fienden måtte oppgi en flerhet av landsbyer. Fra avsnittet ved Woroschilovgrad meldes at den Røde armé har gjenerobret byene Uspenskaja og Krasnodon. I tillegg hertil har de inntatt to viktige jernbanestasjoner. Også i dette avsnitt er det tatt et stort bytte. 18 lokomotiver og 1500 jernbanevogner, samt mer enn 1000 motorkjøretøyer er falt i russernes hender.

Fienden gjør fortvilede forsøk på å stanse den russiske fremrykkingen. Således har tyskerne igangsatt kraftige motangrep såvel i Krasnoarmeiansk-området som nord- og sydøst for Karkov. Alle disse angrep er imidlertid avvist med store tap for fienden, og russernes fremrykking fortsetter uten stans.

I området vest for Kursk har russiske guerilla-tropper angrepet en fiendtlig flyplass bak tyskernes linjer. Et flertall fly blev ødelagt på bakken.

Allierte jagerformasjoner har vart på vellykkede tokter og har angrepet mål såvel i Vest-Frankrike og Belgia som i Tyskland. Over fransk område blev 10 fiendtlige jagere skutt ned. Av disse blev 7 ødelagt av en norsk jagerving som deltok i operasjonene. Ingen norske fly gikk tapt.

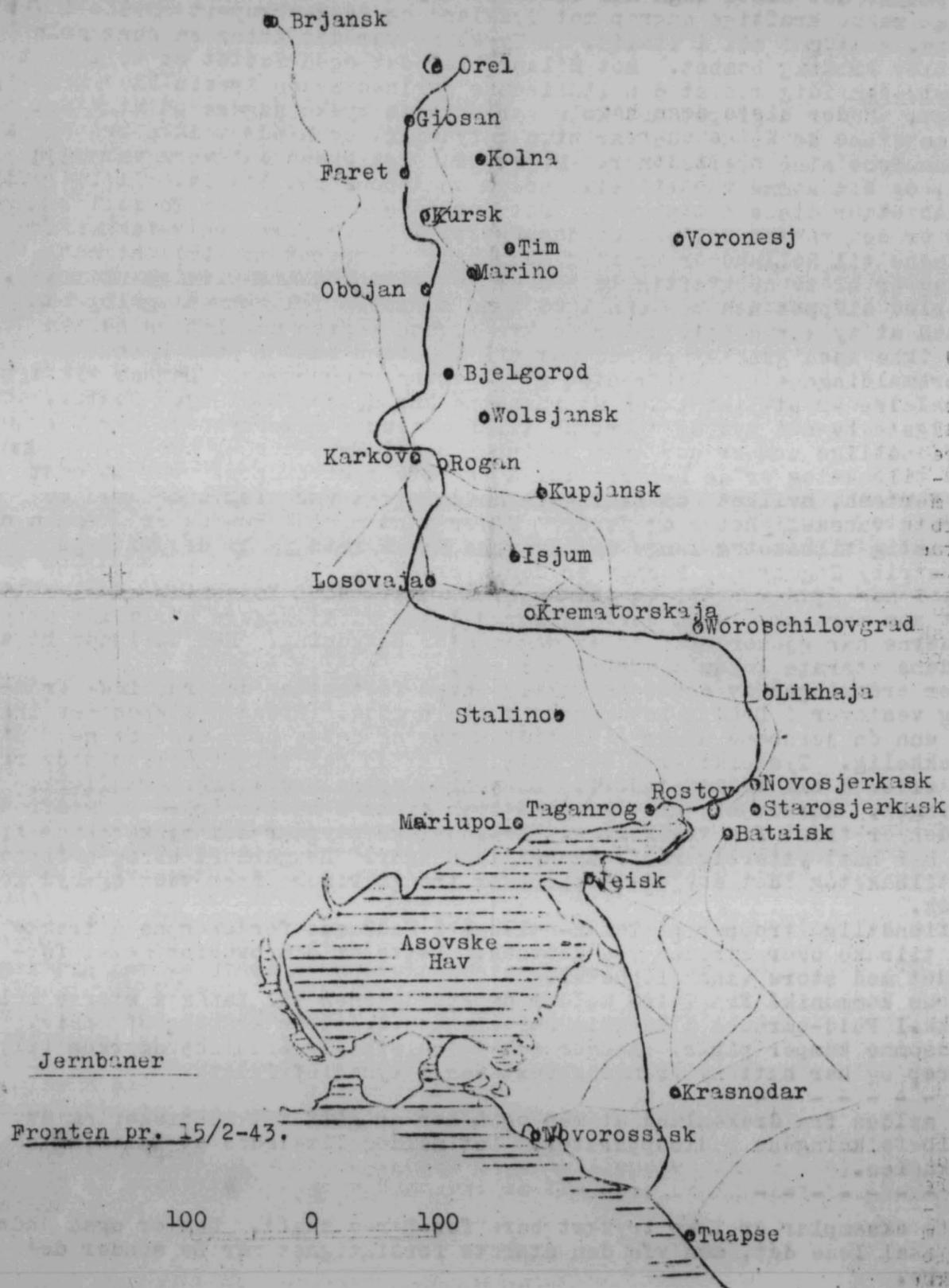
Dagens kommunike fra Kairo melder at 8. armé har hatt ny fremgang i det sydlige Tunisia. Britene har bl.a. inntatt Ben Gardane. I det midtre Tunisia har fienden igangsatt en offensiv og har erobret det viktige punkt Gafsa. Heftige panser- og infanterikamper pågår.

Mot mål i Italia har allierte fly rettet en rekke angrep. Jagerfly har angrepet jernbaneanlegg i Syd-Italia og på Sicilia med gunstig resultat. Amerikanske fly bombet igår havnen i Neapel. Det blev oppnådd treffere såvel i selve havneområdet som på skip på redan. Under operasjonene blev 4 italienske jagere skutt ned. I Tunisia er flyplassen ved Kairuan bombet. Det er på ny rettet angrep mot dokke-anleggene i Bizertas havn, samtidig som Palermo på Sicilia ennå engang er blitt bombet. Det meldes at krigsrisikopremien for den vestlige halvkule og for Vest-Atlanteren er blitt nedsatt. Dette er et sikkert tegn på at ubåtfaren er avtagende.

Laval har etter tysk ordre igangsatt utskrivning til tvangsarbeide i Frankrike. (I den forbindelse kan vi melde at lignende tiltak er på trappene også i vårt land. Det vil muligens komme kunngjøring herom allerede førstkommande mandag, 22. februar.)

Judas Lie's privatsjåfør og en annen NS-konstabel forsvant forleden med ministerbilen til Judas, A 94. Det blev straks igangsatt etterforskning, og vognen er nå gjenfunnet på Svevskeregrensen, riktignok uten mannskap. Det er jo ikke så vanskelig å skjønne hvor karene har tatt veien.

(forts.)

i Orel-området fortsetter med uforminsket kraft, og byen er særlig truet fra nord. Byen Zmiewka på jernbanen mellom Kursk og Orel er gjenerobret. Likeledes er 8 landsbyer vest for Kursk erobret. Fremgangen vest for Karkov fortsetter, og flere tettbeboede steder er inntatt. Fienden setter alt inn på å holde sine stillinger i Donetz-bekkenet, og de voldsomme kampene har ikke tapt noe i intensitet. De tyske tropper har fått flere forsterkninger, men lider allikevel blodige tap uten å oppnå noe resultat. Etter 10 dagers kamper syd for Kramatorskaja har fienden mistet 100 tanks. I Kuban-området i Kaukasus har russerne gjenerobret flere landsbyer, men nærmere detaljer om kampene her er ennå ikke offentliggjort.

Mussolini har nå måttet trekke sitt hårdt medtatte ekspedisjonskorps ut av "kampen mot bolsjevismen". De italienske tap på Østfronten anslås til ca. 100.000 mann.

1. britiske armé fortsetter sin fremgang syd- og østover etter inntagelsen av Sbeitla. Nye kraftige fremstøt er foretatt mot Fedjad og Bel Saidane. Også i luften fortsetter de allierte sin virksomhet. Tunis og la Goulette har på ny vært utsatt for angrep. Under disse operasjoner blev 5 fiendtlige fly ødelagt, mens bare ett av egne fly gikk tapt. Italia har hatt liten glede av sin deltagelse i krigen. Hele det afrikanske imperium er nå på allierte hender og det meldes at Italia etter sin inntreden i krigen inntil 22. februar i år har tapt ikke mindre enn 127 større handelsskip i Middelhavet.

Den allierte luftoffensiv mot mål i Europa fortsetter. Vest-Tyskland var inatt igjen utsatt for kraftige angrep av britiske fly. 3 fly savnes etter nattens operasjoner. I Berlin raser det ennå heftige branner etter storangrepet mot byen natt til tirsdag. De to siste netter har intet fiendtlig fly vist seg over Storbritannia. Russernes kraftige press i øst har tvunget fienden til å overføre stadig flere fly fra vestfronten.

Marineminister Alexander uttalte idag i Underhuset at forrige måned er den beste England har hatt under hele ubåtkrigen. Tapene de to siste måneder var betydelig mindre enn hvad tilfellet var for den tilsvarende periode ifjor. Aksen har lidt store tap i sjøkrigen. 5 millioner tonn er blitt senket og 3 millioner tonn skadet.

Et kommunike fra det Fjerne Østen melder om nye store japanske skipstap. Mellom New Britain og New Guinea er en fiendtlig konvoi på 14 skip senket. 13 eskorterende jagerfly blev skutt ned. En nederlandsk ubåt har også senket et japansk fartøy.

Attentatet på Rjukan.

Natt til søndag led det noen voldsomme eksplosjoner på Rjukan. Norsk Hydros vannstoff-fabrikk som fremstiller tungt vann på Vemork blev ødelagt, og skaden var total på sprengningsstedet. Tyskerne satte straks igang undersøkelser og det viste seg at det var allierte fallskjermsofdater som hadde utført sprengningen. Tre av disse, visstnok nordmenn blev dessverre tatt til fange. Direktør Nilsen og to andre høyere funksjonærer på Rjukan blev omgående arrestert av Gestapo. De blev imidlertid løslatt igjen søndag morgen etter anmodning fra representanter for Hydros Oslo-kontor.

I denne forbindelse er det interessant å nevne at Hydros to eksperter på fremstillingen av tungt vann for noen tid tilbake er forsvunnet fra landet og nå befinner seg i England. Det er således sannsynlig at London kjenner bedre til fremstillingen av tungt vann enn selveste I.G.Farben-industrie.

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:

4/3-1943:

Den britiske luftoffensiv mot mål i Europa fortsetter uten opphør. Inatt er det spesielt Hamburg som er kraftig angrepet under et vellykket tokt. Også andre mål i Tyskland er med hell bombet. Det meldes at britiske bombefly av Mosquito-typen igår angrep Knaben molybdegruber i Kvinsdal ved Flekkefjord. Å fly gikk tapt. De opplysninger redaksjonen har innhentet viser at skaden er omfattende. 13 personer hvorav en tysk ingeniør blev drept. Det fly som er meldt tapt må sannsynligvis være styrtet ned på veien tilbake til sin base idet det såvidt vites ikke blev skutt ned noen maskin over angrepsstedet. Tyske fly foretok inatt to "propaganda-angrep" mot mål i England. Det var sannsynligvis London som skulle være målet, men få maskiner nådde frem til byen. Den anrettede skade er ubetydelig. Enkelte personer blev drept eller såret.

Sovjet-troppene har etter harde kamper gjenerobret Rsjef. Rapporten fra slagområdet forteller at russerne måtte nedkjempe fiendens forbitrede motstand gate for gate. Etter inntagelsen av byen fortsetter den Røde Armés fremrykking i sydvestlig retning. 11 nye beboede steder er blitt erobret her. Under disse kamper har fienden lidt harde tap. 2.000 tyskere er falt og en stor mengde materiell er erobret av russerne. Blant dette befinner seg 112 tanks, 5 lagre med krigsmateriell og en rekke lokomotiver. Av den 500 km. lange jernbane fra Moskva til Riga er nå ca. 4/5 i russernes hender, idet de kan benytte banen helt frem til Velikie Louki. Om kampene lenger syd meldes at den Røde Armés fremrykking fortsetter på bred front i Igov-området vestenfor Kursk. Vest for Karkov fortsetter de fiendtlige motangrep, men disse blir alle avvist. Om stillingen vest for Rostov meldes at en rekke befestede punkter er gjenerobret. I Kuban-området i Kaukasus har russerne også erobret nytt terreng.

Dagens kommunike fra Nord-Afrika forteller om Aksens stadige skipstap i Middelhavet. Ytterligere 16 skip er enten senket eller skadet. Av disse er med sikkerhet 7 stykker sendt til bunns. I Nord-Tunisia fortsetter harde kamper. Fienden har på bekostning av store tap funnet noe terreng. På alle andre frontavsnitt er Aksens angrep avvist. I det sydlige Tunisia avanserer Montgomery's 8. armé langsomt inn i Mareth-linjen. Allierte fly setter stadig angrep mot Aksens baser. Således er f.eks flyplassen ved Tunis bombet. Svære amerikanske bombefly har med hell angrepet Messina på Sicilia.

Fra det Fjerne Østen meldes at en stor japansk konvoi på ialt 22 skip, tilsammen 90.000 tonn er fullstendig tilintetgjort. 55 fiendtlige fly blev ødelagt under operasjonene, og 15.000 japanske soldater gikk til bunns med konvoien som blev bombet sønder og sammen fra lav høyde av allierte fly.

Svenske aviser har protestert kraftig i forbindelse med den hjelp som blir ydet Tyskland i form av transitt for tropper og materiell til Norge.

4/3-1943:

De siste meldinger fra Østfronten viser at de russiske offensiver pågår uten stans. Syd og vest for Rsjef er et større område nå gjenerobret. I tillegg til meldingen igår om 11 beboede steder som er blitt besatt av russerne, forteller dagens kommunike at ytterligere 52 byer og landsbyer nå er på russiske hender. Fremrykkingen fortsetter stadig. Lenger nord

(forts.)

har Timoschenkos offensiv i området ved Ilmensjøen også resultert i nye terrengvinninger for den Røde Armé, og sovjet-troppene fortsetter å hamre løs på fiendens stillinger og befestninger. På Sydfronten er det spesielt området vest for Rostov russerne har hatt ny suksess. En tysk forsvarslinje er erobret her. Fra Kubandistriktet i Kaukasus meldes at sovjet-troppene har hatt ny fremgang. 45 befestede fiendtlige punkter er nedkjempet og erobret.

Fra Nord-Afrika melder dagens Kairo-kommuniké at kampene fortsatt er heftige på Tunisfrontens nordlige del. Stridene betegnes som voldsomme og blodige. Det er ikke lykkes fienden å erobre et eneste punkt av betydning. På Midtfronten har det de siste dager vært mer stille. De allierte er i ferd med å konsolidere de stillinger som nylig blev erobret. Allierte fly har påført fienden nye skipstap i Middelhavet. Mellom Sicilia og Tunis er således en fiendtlig konvoi angrepet. 4 akseskip blev sunket. Andre allierte fly har rettet angrep mot Aksens baser og forbindelseslinjer til lands i Tunisia. Under operasjonene i de forskjellige avsnitt er 5 fiendtlige fly skutt ned, mens bare 2 allierte maskiner savnes. Kommuniket fra det britiske Luftministerium forteller at allierte fly har rettet angrep mot flere mål i Vest-Tyskland. Det er også blitt lagt ut miner i fiendtlige farvann. Mot mål i Tyskland er det også rettet dagslysangrep. Dessuten er anlegg og befestninger i Frankrike bombet. Det foreligger nå noen enkeltheter om den japanske konvoi som blev totalt utsluttet utenfor New Guinea. Da de allierte fly gikk til angrep, forsøkte endel av skipene å unnsnippe i retning av land, men de blev alle etterhvert sporet opp og sendt til bunns. Under angrep mot en japansk flyplass er ikke mindre enn 23 fiendtlige fly ødelagt på bakken. Britiske Spitfire-fly deltar nå i kampene på New Guinea. Fra Frankrike meldes at ungdom helt ned til 18 år nå blir utskrevet til arbeidsarbeide i Tyskland.

Den nye finske regjering hadde sitt første møte idag. Det er interessant å notere at ingen av regjeringens medlemmer er nazister.

L I S T E :

På annet sted i dagens nummer behandler vi forholdene ved Universitetet i forbindelse med arbeidsmobiliseringen. Det foreligger imidlertid endel morske nyheter som vi gjengir nedenfor. Som vi nevner er saken overlatt til det "norske" Statspoliti og dette har etter godt Gestapomønster foretatt enrekke arrestasjoner. Flere av dem har vært til avhøring hos politiet, og 5 er foreløpig arrestert. Man ventet nye arrestasjoner de nærmeste dager idet Statspolitiet har "forbannet seg på" at de skal ta knekken på studentenes aksjon. For øvrig sies det at professor Hoel, prorektor ved Universitetet går omkring og gnir seg i hendene idet han ikke har noe særlig godt øye til partifelle sand.jur. Carl Martin Kramer. Om Kramer kan for øvrig nevnes at han som "fører for Norsk Studentsamband har 15.000 kroner i lommeponger.

En rekke tyske kontorere i Odd Fellowbygningen er "planmessig rømmet". Grunnen til dette er at sivile tyskere også her i landet er rammet av den tyske arbeidsmobilisering og er blitt hjemkalt.

Et nytt skritt på vei mot Norgos selvstendighet. "Veien til et fritt og selvstendig Norge går gjennom Nasjonal Samling" er et av "Førerens" yndlingsuttrykk. Men den veien går visstnok også om Victoria terrasse. Der innredes nemlig for tiden nye kontorere for det "norske" Statspoliti som nå skal arbeide direkte under Gestapo. Veien til selvstendighet er i sannhet blitt kronglete etterhvert.

(forts.)

Da det berører misforståelse i forbindelse med studentene ved Oslo Universitet hvad angår deres holdning til det nazistiske Studentsamband vil vi nedenfor gjøre nærmere rede for forholdene. Uklarheten oppstod som følge av det møtet Studentsambandet ved sin "fører" C.M.Kramer innkalte for å behandle studentenes stilling i forbindelse med den nylig iverksatte arbeidsmobilisering. Da dette er en sak som i høy grad angår studentene, var det atskillige gode nordmenn som møtte frem. Kramer talte til forsamlingen og sa bl.a. at han ville forsøke å få innkallelsen av de studerende innskrenket til 14 dagers skogsarbeide i forbindelse med sommerferien. Dette ville selvfølgelig være en meget gunstig ordning, og forsamlingen ga uttrykk for sin sympati med et slikt arrangement. Det er for øvrig mer enn tvilsomt at Kramer vil kunne ha noen som helst innflytelse på de skritt myndighetene kommer til å ta.

Imidlertid benyttet nazistene straks anledningen til å fremstille begivenhetene som om forsamlingen hadde gått ensstemmig inn for Studentsambandet. Publikum lot seg dessverre til en viss grad forvirre, men nazistenes glede er ikke blitt av lang varighet. En stor mengde enslydende skrivelser, i alt ca. 2.000, er siden møtet kommet inn til Sambandet. Her tar studentene skarpt avstand fra Sambandets retningslinjer og ideer. Man kan derfor slå fast at de norske studenters front er fast som alltid. Saken er imidlertid overlatt til Statspolitiet.

D E B E S T E .

Av Nordahl Grieg.

Døden kan flamme som kornmo.
Klarere ser vi enn før
hvert liv i dens hvite smerte:
Det er de beste som dør.

Slik hedrer vi dem med avmakt,
med all den tomhet vi vet,
men da har vi sveket de beste,
forrådt dem med bitterhet.

De sterke, de rene av hjertet
som ville og våget mest -
rolige tok de avskjed,
en etter en gikk de vest.

De vil ikke sørges til døde,
men leve i mot og tro.
Bare i dristige hjerter
strømmer de falnes blod.

De levende styrer verden:
En flokk blir alltid igjen,
de uundværlige flinke,
livets næstbeste menn.

Er ikke hver som har kjent dem
mer rik enn de døde var, -
for menn har hatt dem som venner
og barn har hatt dem til far.

De beste blir myrdet i fengslet;
sopt vekke av kuler og sjø.
De beste blir aldri vår fremtid.
De beste har nok med å dø.

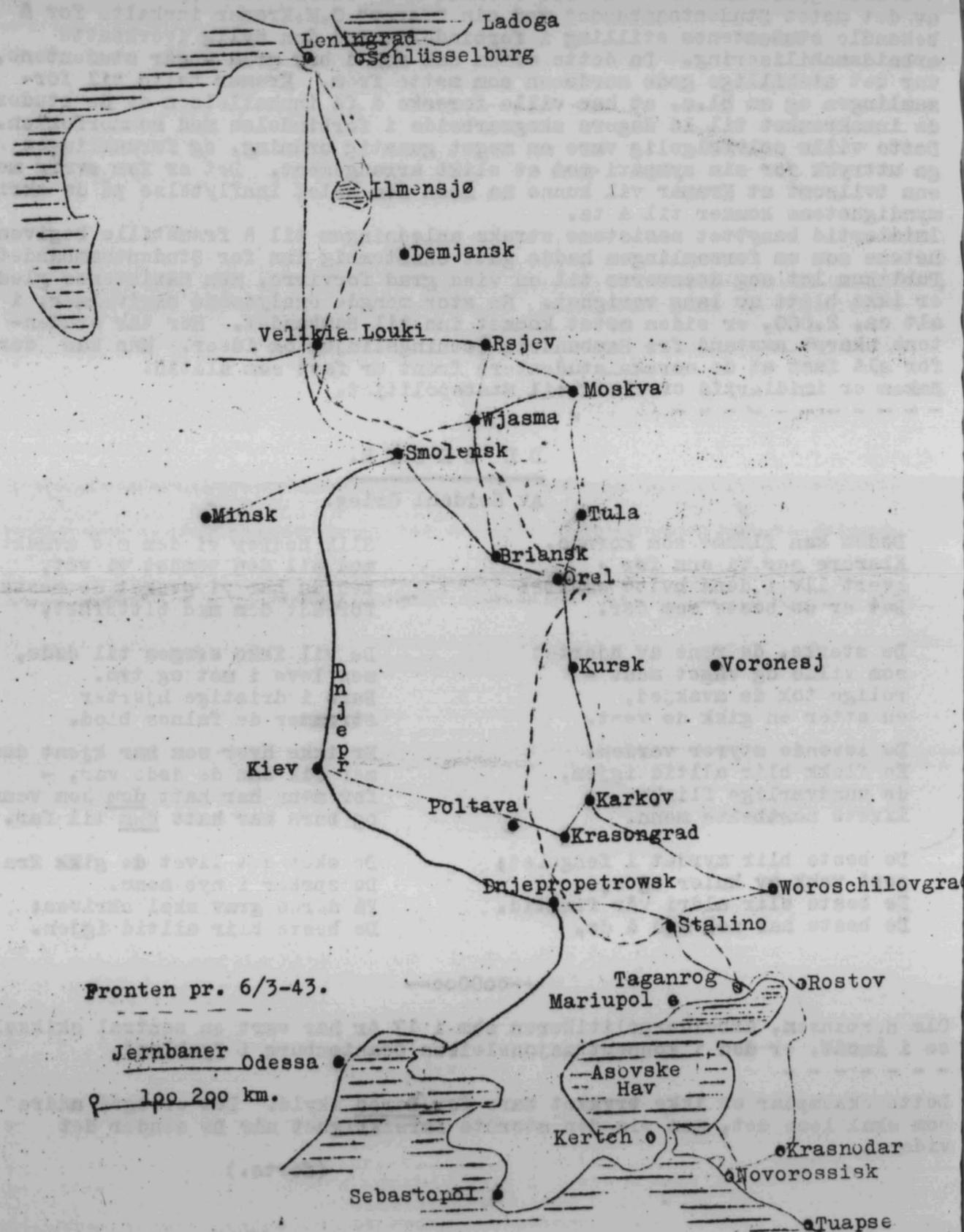
De øket det livet de gikk fra.
De spøker i nye menn.
På deres grav skal skrives:
De beste blir alltid igjen.

--oo00oo--

Ole Hermansen, arbeiderpolitikeren som i 17 år har vært en sentral skikkelse i Åmøtt, er død i konsentrasjonsleiren Oranienburg i Tyskland.

Dette eksemplar er ikke trykket bare for Deres skyld. Det er også andre som skal lese det, men vis den største forsiktighet når De sender det videre.

(forts.)

Fronten pr. 6/3-43.

Jernbaner Odessa

100 200 km.

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:

6/3-1943:

På ny har britiske fly rettet vellykkede angrep mot mål i Tyskland. Denne gang var det den viktige industriby Essen som har fått merke det allierte flyvåpens offensive kraft. Angrepet betegnes som kraftig og konsentrert. 14 britiske fly savnes etter dette tokt.

Kommunikeet fra den Røde Armés hovedkvarter viser at den russiske fremgang stadig fortsetter. I områdene vest og sydvest for Rsjev er resultatet av sovjet-troppenes operasjoner stadig vellykket. Ikke mindre enn 30 bebodde strøk til er gjenerobret i disse avsnitt. Ossuga og Jama Stansk (?) som ligger ca. 20 km. vest for Rsjev befinner seg blandt de byer russerne har inntatt. Under kampene i dette avsnitt har fienden lidt harde tap. En mengde tyskere mistet livet og mange tanks blev ødelagt. Russiske kolonner er nå på marsj sydvestover, i retning av jernbanen mellom Wjasma og Smolensk. Wjasma som er en meget viktig by trues med omringning. I området mellom Leningrad og Velikie Louki raser det fortsatt kraftige kamper. Disse foregår spesielt ved Staraja Russa som ligger like syd for Ilmensjøen. Også i Orel-avsnittet fortsetter heftige kamper. Etter som den russiske trussel mot byen vokser, øker også fiendens motstand. Man kan gå ut fra at tyskerne vil gjøre sitt ytterste for å holde denne meget denne meget viktige stilling. Fra kampområdene vest for Kursk og Karkov meldes det at den russiske fremgang mot vest fortsetter.

Kommunikeet fra Kairo forteller at de allierte har hatt ny fremgang i Nord-Afrika. De styrker som opererer i Midt-Tunisia har erobret Pichon som ligger bare 32 km. vest for den viktige jernbanebyen Kairuan. Fienden blir stadig drevet tilbake i retning av Paidapasset. De franske styrker som opererer lenger syd, i området vest for el-Gharsasjøen nærmer seg igjen den viktige by Gafsa, som de allierte måtte oppgi for noen tid siden. Fra området ved Mareth-linjen foreligger det ingen spesielle nyheter. Det meldes at operasjonene innskrenker seg til patruljevirkosomhet. I Nord-Tunisia har den fiendtlige virksomhet avtatt. Siden Aksen begynte sine angrep i dette området har den mistet 30 tanks. Allierte fly fortsetter å angripe fiendens baser. Således har amerikanske fly med godt resultat bombet Neapel. 2 maskiner vendte ikke tilbake. - Det store publikum forstår ikke hvilken kolossal påkjennning ørkenkrigen er for forsynings-systemet. For å gi folk en liten forståelse av hvilket uhyre apparat det er som er i sving, kan en nevne at 700.000 bilhjul daglig ruller for å skaffe forsyninger til Montgomery's 8. armé. 20.000 bilhjul må hver dag skiftes ut. Vi hører så ofte at folk er utålmodige i forbindelse med at utviklingen synes å foregå unødig langsomt, spesielt i Afrika. Man må imidlertid huske at offensive operasjoner krever omfattende og fremfor alt grundige og nøyaktige forberedelser. De alliertes militære ledelse arbeider etter den grunnsetning at det er bedre å være sikker på resultatet, selvom det tar noe lenger tid, enn å foreta overilede handlinger som kanskje vil føre til kostbare tap uten at man oppnår noe i det hele tatt. Slik var det da 8. armé åpnet sin offensiv ved el Alamein. Forberedelsene hadde tatt iuntil 6 måneder. Og slik er det ganske sikkert i Tunisia idag. Det kan også tenkes at det som foregår i Tunisia må betraktes som en del av en omfattende strategisk plan som ikke-innvilde vanskelig kan ta standpunkt til.

(forts.)

Tysklands mangel på arbeidskraft og forsyninger gjør seg mer og mer gjeldende. Resultatet er at Hitler øver et stadig sterkere press på sine vasaller på Balkan for å skaffe det manglende derfra.

7/3-1943:

Kommunikat fra Kairo forteller om stillingen i Nord-Afrika at Rommels styrker i Mareth-linjen forsøker å forstyrre britenes angrepsforberedelser. Fienden har foretatt 2 voldsomme angrep, fra sine baser i forsvarslinjen. Operasjonene blev utført av infanteri støttet av en mengde tanks. Resultatet var imidlertid at fienden led store tap såvel av mannskap som av materiell. Således blev 21 tyske tanks ødelagt. De resterende måtte trekke seg tilbake uten at man hadde oppnådd noe resultat. 1 fiendtlig jagerfly blev skutt ned under operasjonene. Britene hadde bare ubetydelige tap. Fra andre deler av Tunisfronten meldes at de fiendtlige angrep i nordavsnittet praktisk talt er opphørt. Det er de allierte som nå har initiativet også her. En rekke aksesoldater er tatt til fange. De siste meldinger fra Østfronten forteller om fortsatt fremgang for den Røde Armé. De russiske kommunikerer taler nå om Smolenskkfronten og sier at man har stadig fremgang her. Således er ytterligere 20 bebodde strek erobret. Russiske tropper rykker frem mot Wjasma fra flere kanter. Test for Gshatsk som ligger på jernbanen fra Moskva til Wjasma rykker bl.a. sovjet-troppene frem i retning av byen. Andre kolonner rykker sydover fra Rsjev og en rekke nye områder er erobret. Den Røde Armé står nå bare 60 km. fra Wjasma. Fiendens tilbaketog minner i mange tilfelle om flukt, og tyskerne etterlater seg store mengder våpen og annet utstyr. Fra fronten lenger syd, ved Orel, meldes det også at sovjet-troppene har videre fremgang. I løpet av krigen er den russiske flyproduksjon øket betydelig. Fremgangen oppgis til ca. 40 %. Kvaliteten i det russiske materiell, fly og tanks er også blitt vesentlig bedre under krigen. Stalin som er øverste leder for de russiske stridskrefter, har fått den militære grad marsjalk.

De siste meldinger fra det Fjerne Østen forteller om japanernes tunge tap sendt til bunns. Vi har tidligere meldt at en konvoi på ialt 22 skip er senket av allierte fly i Bismarck-havet. Blandt disse skipene var tre kryssere, syv destroyere og tolv handelsskip. Ved samme anledning blev ikke mindre enn 102 japanske fly satt ut av spillet. At det lykkes de allierte å senke denne meget godt beskyttede konvoi viser at britene og amerikanerne har luftherredømmet i Stillehavet, og hvilken kolossal betydning dette har.

Igår ettermiddag foretok amerikanske bombefly vellykkede angrep mot mål i Frankrike. Det var først og fremst ubåtstasjonene i Brest og Lorient som blev kraftig bombet. Under angrepet mot Essen som blev meldt igår, blev det anrettet kolossale skader. I løpet av 40 minutter blev det sluppet ned 150 tonn sprengbomber og tusenvis av brannbomber. De voldsomste eksplosjoner blev fremkalt, og veldige branner var synlige i mange miles omkrets. Som tidligere meldt gikk 14 allierte fly tapt.- Den finske president Ryti som nylig blev gjenvalgt, har holdt en tale hvorav det fremgår at Finland har til hensikt å fortsette krigen. Den amerikanske presse fordømmer Finnlands holdning, og uttaler at landet ikke kan vente en vennskapelig behandling av de allierte all den stund de fortsetter kampen på tysk side.

Fru Prytz, gift med pastor Prytz i Prestenes Kirke er arrestert og sittet på Grini. Årsaken til anholdelsen var at hun tok vare på tøy som hang ute til tørk, etterlatt av en jødefamilie som var arrestert og sendt til Polen.

8/3-1943:

Rommels forstyrrelsesangrep mot 8. britiske armé i Syd-Tunisia har vært fullstendig mislykket. Etter å ha tapt 33 tanks måtte de fiendtlige styrker trekke seg tilbake med uforrettet sak. Ikke en eneste britisk tank blev ødelagt. Rommels angrep var øyensynlig et desperat forsøk på å hindre at hans styrker blev omgått og avskåret. Han led imidlertid et absolutt nederlag og episoden kan i høyden bety en kort utsettelse av den tiltetgjørelse av hans styrker som ubønnhørlig nærmer seg. Fra midte og nordfronten i Tunisia melder dagens Kairo-kommuniké at operasjonene i det store og hele innskrenker seg til patruljevirkosomhet. Derimot er allierte fly meget aktive. Det er blitt rettet kraftige angrep mot Rommels styrker under deres tilbaketog. Havnen i Souss er likeledes på ny vellykket bombet. Det meldes at Aksen har hatt nye skipstap i det midtre Middelhav. 7 fiendtlige fartøyer er enten senket eller skadet av allierte fly. Under disse operasjonene blev 6 fiendtlige fly skutt ned. Kommunikat fra Moskva melder om uavbrutt russisk fremgang på Østfronten. Wjasma blir stadig mer utsatt idet sovjet-troppenes press mot byen øker fra time til time. Wjasma er en av fiendens viktigste såkalte "pinnsvinstillinger" og har til oppgave blandt annet å dekke Smolensk, som er sentrum for jernbanenettet i Midt-Russland. Under sitt tilbaketog tvinges fienden til å etterlate store mengder våpen, ammunisjon og annet utstyr. Russiske styrker som foretar en omgående bevegelse nærmer seg jernbanen fra Rsjev til Wjasma. Også i området vest for Rsjev har den Røde Armé uavbrutt fremgang. Det meldes at 20 nye bebodde steder er gjen-erobret her. Lenger nord fortsetter det å rase harde kamper i området ved Staraja Russa. Her har russerne erobret et viktig punkt som fienden hadde befestet. Ved Ladogas sydbredd har også sovjet-troppenes operasjoner ført til ødeleggelse og erobring av fiendtlige befestning. Fra Sydfronten meldes at det fortsetter å rase harde kamper i Donetz-bassenget. Vest for Woroschilovgrad har tyskerne igangsatt motangrep som imidlertid er avvist med tap for fienden. I avsnittet vest for Rostov har russisk artilleri tilintetgjort 10 av tyskernes befestede stillinger. Meldingene fra det Fjerne Østen forteller at fiendens skipstap fortsetter. Således har allierte fly senket eller skadet tre japanske skip ved Rangoon.

De allierte flyoperasjoner i Vest-Europa har det siste døgn vesentlig foregått som minelegging i fiendtlige farvann. Det er en spesiell glede for oss nordmenn å høre at norske fly i stadig større utstrekning deltar i operasjonene over tysk og tysk-okkupert område, og at de gjør seg fordelaktig bemerket. Overkommandoen for det norske flyvåpen melder således at norske flyvere igår skjøt ned to tyske fly under tokter over besatt område. Alle de norske maskiner vendte uskadt tilbake til sine baser.- Enkelte tyske fly viste seg inatt over Storbritannia. 3 av dem blev skutt ned.

Nord-Norge og de tyske nerver.

Münchenner Neuste Nachrichten beskriver en tysk soldats liv på polarfrontens Nord-Norge er et storartet og veldig helvede, et forførelserisk helvede, som man aldri vil glemme når man har sett det. Og den tyske arbeider eller soldat befinner seg like meget i krig med naturen som med fienden. Naturen kan gjøre menneskene tungsindige. Hvis man lever lenge her, blir man idiot, sa en til meg, og en annen mente han stadig så syner og befant seg i en tilstand av dagdrømmeri. Mange soldater har avfunnet seg med naturen ved å rette blikket innad. De ser nesten ikke lenger på omgivelsene.

(forts.)

Når ubåtflokkene skal angripe en konvoi.
En skildring av kampen om Atlanterhavet.

Daily Mails sjømilitære medarbeider, Martin Chisholm, har i en skildring av en Atlanterhavs-konvoi forklart ubåtenes angrepsmetoder:

Ved dag holder ubåtflokken seg på avstand, og bare én ubåt seiler et stykke aktenom for å holde utkikk og passe på at konvoien ikke slipper unna. Men når det mørkner, slutter hele flokken seg til utkikksbåten og venter på høve til å gå til angrep. Jo flere ubåter tyskerne får til rådighet, jo farligere blir angrepene. Og det er en kjent sak at tyskerne bygger ubåter av alle krefter.

Marineminister Alexander har opplyst at tyskerne har så mange ubåter at de flokkevis virker i samband; konvoiene må passere den ene etter den, annen av disse samvirkende ubåtflokker.

Man antar at det opererer omkring 100 ubåter av gangen i Atlanterhavet, 12 flokker med 8 i hver. Fra den ene flokk til den annen er det om lag 40 sjømil, men i godt vær kan en ubåt i overflatestilling gjøre 17 knop, neddykket derimot neppe mer enn 7 mil. Når ubåtene ikke frykter angrep fra fly, går de helst i overflatestilling, ikke helt oppdykket, men med dekket i skvalpestilling slik at man kan dukke i en brennfart om det behøves. Focke Wulf-fly går på speiderturer utover Atlanterhavet og søker etter konvoier; finner de en, varsler de pr. trådløs nærmeste ubåter. Det første varsel en konvoi får om at angrep forestår er gjerne at et tysk speiderfly kretser over konvoien. Spioner i havnene anstrenger seg også for å oppsnappe ord på vertshus eller i selve havnen om at en konvoi skal gå eller ventes.

Ubåtene har nå så god fart at de lett følger med konvoiene, "aktygger" sitt bytte til tidspunktet for angrep blir gunstig. Disse havets pirater har stor respekt for allierte fly. Det er mangel på erfarne ubåtoffiserer, og derfor opptrer de i flokk. Sjefen for flokken er en erfaren mann, og de andre har å lystre. Angrepet blir gjerne kvært ved natt og skjer plutselig. Men både korvettene, destroyerne og skipene i konvoien holder god utkikk, og er alltid klar ved kanonene og dypvannsbombene og til å bruke lysraketter. Når første flokk må falle unna, kommer gjerne annen flokk tilstede for å se om han ikke kan fortsette angrepet. Å lade torpedorørene tar minst én time, og så kan det som er igjen av første flokken forsøke seg på ny. Men beskyttelsen av konvoiene blir stadig bedre, flere eskorteskiper og flere fly som det dog aldri kan bli for mange av.

Vi meldte forleden at allierte fly hadde angrepet Knaben molybdengruber ved Flekkefjord og at det var anrettet betydelig skade. Under nevnte angrep blev det også sluppet tidsinnstilte bomber som senere har detonnert. En av disse anrettet total ødeleggelse ved grubenes lager. Nordmennene på stedet var oppmerksom på bombene og holdt seg unna, hvorfor ingen norske liv gikk tapt. Skaden på lageret er anmeldt til Krigsskadetrygden og beløper seg til 400.000 kroner.

Av tekniske grunner blev dessverre vårt siste nummer bare sendt ut i halvt opplag. Vi vil imidlertid til enhver tid gjøre vårt beste for å tilfredsstille behovet fullt ut. Samtidig ber vi våre lesere vise overbærenhet om enkelte eksemplarer skulle være mindre pene enn ønskelig. Vi ber Dem huske at våre arbeidsforhold ikke alltid er de beste, men at vi selvfølgelig gjør vårt ytterste for at våre numre skal bli så tilfredsbringende som mulig.

Red.

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:

2/3-1943:

R.A.F.'s tilintetgjørende slag mot mål i Tyskland fortsetter stadig. Inatt er det Nürnberg som er blitt bombet. Det blev anrettet betydelig skade, spesielt på offentlige bygninger. 7 allierte fly vendte ikke tilbake fra dette tokt.

Under de siste kamper på Østfronten har den Røde Armé hatt ny fremgang. Det meldes fra området ved Wjasma at russerne stadig tvinger seg nærmere byen. Deres siste fremrykking har resultert i at 20 nye landsbyer er gjenerobret. Fienden har under disse kamper hatt store tap. En mengde krigsmateriell, tanks, kanoner og annet er falt i sovjet-troppenes hender. Under erobringen av en by som ikke blir navngitt led fienden under voldsomme kamper spesielt store tap. De russiske styrker nærmer seg mer og mer jernbanen som går fra Wjasma til Smolensk, knutepunktet i det midtre Russland. De tyske kommuniker har den senere tid stadig inneholdt meldinger om at byer og distrikter er "evakuert etter planen". Det dreier seg imidlertid om en eiendommelig form for evakuering idet fienden i alle de omhandlede tilfelle har gjort fortvilede forsøk på å holde sine stillinger. Først etter harde og blodige kamper er de erobret av russerne. På de sydligere frontavsnitt har sovjet-troppene i området vest for Lgow inntatt en rekke fiendtlige stillinger.

Det siste kommunike fra Kairo forteller om stillingen i Nord-Afrika at fienden i Syd-Tunisia har fortsatt tilbakegang. Rommels siste forstyrrelse i Mareth-linjen blev meget kostbart for tyskerne. Bare under disse kamper tapte Aksen 50 tanks. Britenes tap var som tidligere nevnt helt ubetydelige. Alt i alt har Rommel i den siste tid under kampene i Syd-Tunisia mistet 120 panservogner. Dette er av så meget større betydning som de endelige kamper ennå ikke er innledet. Om operasjonene på de øvrige frontavsnitt i Tunisia foreligger det ingen nye meldinger. Allierte fly som har vært på patruljetokt over Middelhavet har skutt ned 17 aksefly.

Den amerikanske visepresident har holdt en tale hvori han behandlet de spørsmål som vil reise seg når seiren er vunnet. Det er ikke bare problemet å vinne krigen som er av betydning. Man må arbeide for å sikre fred når angripersjonene er slått. Kommende slekter må få levelige og mennekeverdige vilkår å arbeide under, og slippe å leve i frykt for at krigens redsler skal gjenta seg. En av betingelsene for at slike forhold skal kunne skapes mente visepresidenten var et nærmere samarbeide mellom Sovjet-Russland og de demokratiske stater. Preussen må slås, og preussen enden tilintetgjøres hvor i verden den kommer til uttrykk. Tyskernes grusomheter i Polen tar ingen ende. 7 polske landsbyer er blitt fullstendig rasert som repressalier for angivelige sabotasjehandlingar mot "die Wehrmacht".

Det er bekjent er franske menn og kvinner tvangsutskrevet til arbeide i Tyskland. Utskrivingen går imidlertid langt fra smertefritt. Det forekommer til stadighet demonstrasjoner som volder okkupasjonsmakten og deres franske quislinglakeier store vanskeligheter. Tyskeme er stadig storsinnede. Nå har de tillatt danskene å holde røkevalg. Det danske folk må i sannhet føle seg lykkelig over at demokrati får lov til å leve og blomstre.

(forts.)

10/3-1943:

Det britiske luftvåpens rullende angrep mot Tysklands storbyer fortsetter uten opphør. Allierte fly rettet inatt et meget kraftig angrep mot nazismens hovedstad, München. Også mål i Vest-Tyskland er bombet. Det foreligger ennå ingen enkeltheter om raidet mot München, men det betegnes som overordentlig ødeleggende. Ifølge meldinger over Stockholm blev Nürnberg natt til igår atskillig kraftigere bombet enn såvel Lübeck som Rostock i sin tid blev angrepet. Under toktet mot Berlin forledet blev blandt annet Tempelhof flyplass bombet. Det meldes at hangar og andre mål blev sterkt skadet. De tyske byer er nå bombet 13 dager på rad. Det angrepet mot München gikk 11 britiske fly tapt. Også mål i Frankrike er blitt vellykket angrepet. Blandt annet er Renault-autobilmotordrivende fabrikk bombet. Det er likeledes rettet angrep mot en fabrikk for jernbanemateriell. Den fiendtlige flyvirksomhet over Storbritannia foregikk i liten målestokk.

Fra Østfronten meldes om forbitrede og blodige kamper, spesielt i Donetz-bassenget, og lenger nord, sydvest for Karkov. Tyskerne har igangsatt en rekke kraftige motangrep med store tanks for å forsøke å gjenerobre byen. 25 tyske divisjoner, 12 infanteridivisjoner, 12 tankdivisjoner og en motorisert divisjon er satt inn i angrepet på et smalt og meget sårbart punkt i Donetz-bassenget. Fienden har forsøkt å omringe de russiske styrker i Karkov-området, og for å forhindre dette har de rødes overkommando siden de siste dager av februar foretatt en tilbaketrekking av troppene i disse avsnitt. 8 byer er evakuert, blandt disse Krasnodon, Losovaja og Kramatorsk. Fienden har gjort forsøk på å gå over Dnepr i Donetz, men dette er avvist av den Røde Armé. Under denne offensiven har fienden mistet 20.000 mann falne. Harde kamper fortsetter. Om stillingen lenger nord melder det russiske kommunike at sovjet-troppene har fortsatt fremgang mot Wjasma. Tumanovo som ligger omkring 80 km nordøst for byen er gjenerobret av russerne. Ifølge tyske meldinger har fienden rømmet Bjeloz som ligger 150 km nordøst for Smolensk. Også fra Leningrad-fronten meldes om ny russisk fremgang. Timosjenkos styrker er gått over Lovat-elven som renner ut i den sydlige delen av Ilmensjøen. 2 byer som ligger ca. 25 km, sydøst for Staraja Russa er gjenerobret. Kommandeet fra Kairo melder at operasjonene i Tunisia det siste døgn har innskrenket seg til patruljevirkosomhet, såvel på de nordlige som de sydlige avsnitt av fronten. På grunn av værforholdene har heller ikke luftvirksomheten vært særlig omfattende. Det meldes imidlertid at det natt til torsdag blev rettet angrep mot Palermo. En melding fra Kairo sier at en tyrkisk militærdelegasjon er ankommet til Egypt. Utentor den nederlandske kyst har lette allierte flåtestridskrefter satt en fiendtlig konvoi i brann. 35 sjøfolk, hvorav 17 nordmenn er dekorert for sin innsats under operasjonene. Fra Frankrike meldes at guerilla-avdelinger er i virksomhet og at det er øvet sabotasje spesielt mot jernbaneanlegg.

Uarmastede navn.

Blandt de bøker som "Kulturdepartementet" gjorde vanskeligheter med for å få ut, var også en barnebok: "Dina gror opp", hvor noen av bokens personer tilfeldigvis bar navnene Eåkon, Ragnhild og Harald. Det skal ha lyktes å overbevise departementet om at dette er alminnelige norske navn.

Dette eksemplar er ikke trykket bare for Deres skyld. Det er også for alle som skal lese det, men vis den største forsiktighet når De ser den videre.

A TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:

17/3-1943:

De siste meldinger fra Østfronten forteller om harde og blodige kamper, og om ny russisk fremgang. I Donetz-området og syd og vest for Karkov pågår et stort slag. Sovjet-troppene kjemper i disse avsnitt mot en tallmessig overlegen fiende, men alle tyskeres angrep er avvist og fienden er påført store tap. Man regner at tyskerne har kastet inn ca. 200.000 mann for å forsøke å ta igjen Karkov. Det dreier seg om soldater som tidligere har kjempet på Østfronten, men disse er i betydelig grad forsterket med tropper fra Vest-Europa. Fienden benytter seg også av store mengder tanks under sine angrep. Fra området ved Wjasma melder det siste russiske kommunike at sovjet-troppene har fortsatt fremgang. Byen Isakowo som ligger på jernbanen til Kaluga, ca. 20 km. øst for Wjasma er gjenerobret av russerne, og fiendens stilling i Wjasma blir stadig mer utsatt. Etter erobringen av Bjeloi, 100 km. sydvest for Rsjef er en rekke nye bebodde strøk blitt befridd i dette området. Om kampene lenger nord, ved Ilmensjøen, meldes det at Timosjenkos styrker igjen har hatt fremgang. I Smolensk-avsnittet opererer russiske guerilla-avdelinger. Det meldes at de utfører et virkningsfullt forstyrrelsesarbeide. Også i Kaukasus har sovjet-troppene hatt ny fremgang. Det foreligger imidlertid ingen detaljer om kampene her.

Om kampene i Nord-Afrika melder dagens kommunike fra Kairo at Metlaoui på den tunisiske sydfrent er inntatt av allierte tropper. Operasjonene for øvrig innskrenker seg stort sett til patruljevirkosomhet. I nord er det imidlertid foretatt vellykkede motangrep. Allierte fly deltar fortsatt med hell i operasjonene. Således er fiendens flyplass ved byen Tunis bombet. Det er likeledes rettet angrep mot Gafsa i Syd-Tunisia. Det meldes om operasjonene i Vest-Europa at en tysk konvoi er vellykket angrepet utenfor kysten av Bretagne. Et stort transportskip blev torpedert.

Tyskerne kan ikke gjennomføre sin slavemobilisering av Europas arbeidere uten at de møter motstand. Således meldes det at det i Frankrike og Belgia er brutt ut uroligheter i forbindelse med innkallelser. I Belgia forekommer det omfattende streiker, blandt annet ved stålverk, som protest mot deportasjonen av arbeidere til Tyskland. Også fra Tyskland selv kommer det meldinger som tyder på misnøye i anledning av gjennomføringen av "den totale krigsinnsats".

Sir Archibal Sinclair har holdt en tale hvori han behandlet flyvåpenets innsats. Han meddelte blandt annet at det i løpet av februar måned blev kastet ned mer enn 10.000 tonn bomber mot mål i Tyskland. Under tre angrep er det sluppet mer enn 1000 tonn mot et enkelt område. De 10 første dager av mars slapp allierte fly over 4000 tonn bomber over tyske byer. 5. mars blev Essen angrepet og ved den anledning gikk det særlig hardt ut over Krupp-verkene. Over 13 arsenalbygninger blev ødelagt og 40 mål av fabrikkområdet blev rasert. Under det siste angrep mot Berlin blev den tyske postgiros bygning ødelagt. Fra alle de steder Royal Airforce den siste tid har angrepet meldes det om rent uhyggelige ødeleggelser. Særlig er det gått hardt utover den tyske stålindustri. Man regner at fienden som følge av angrepene har tapt ca. 1.1/4 million tonn av sin stålproduksjon. Tyskerne kan ikke disponere mer enn 1/4 av sin jagerstyrke på Østfronten idet resten må holdes stasjonert i Vest-Europa for å forsøke å demme opp for britenes ubarmhjertige angrepsbølger.

(forts.)

22.6.1943:

Den britiske luftoffensiven mot tyske byer går videre. Inatt er det Stavart som har vært utsatt for et kraftig angrep. Byen er et viktig industri- og transportsentrum og den her anrettede skade er betydelig. I Montgat ligger blandt annet Bosch magnetfabrikker og flere viktige motorverksteder. 11 britiske fly vendte ikke tilbake etter dette tokt. Idag har allierte jagerfly vært på tokt over Vest-Europa. Det er mål i Holland og i Bretagne som er angrepet. Mot Rouen har fly av de amerikanske styrker kastet bomber. Den fiendtlige flyvirksomhet over Storbritannia har det siste døgnet foregått i mindre målestokk.

Det gleder oss å kunne meddele at en norsk jagersquadron idag har vunnet en stor seir i en luftkamp over Themsens-munningen. Under kamper med fiendtlige fly skjøt de norske ned 5 av disse. Ett blev antagelig skutt ned og fire andre blev skadet. Alle de norske fly vendte tilbake til sine baser. Dette betegnes som den største norske luftseir hittil.

Fra Russland meldes det at kampene om Karkov øker i intensitet. Fiendens press er hardest vest for byen og de russiske styrker er her blitt trukket noe tilbake. Syd for byen har tyske styrker forsøkt å komme over Donetz, men alle disse forsøk er avvist. Harde kamper fortsetter å rase. På Midtfronten i området ved Wjasma har sovjet-troppene hatt ny fremgang.

Ifølge uoffisielle meldinger fra Moskva har fienden evakuert Wjasma. Denne meddelelse blir imidlertid bekreftet på tysk hold. Byens fall er av stor betydning for den videre utvikling av kampene i dette avsnitt, idet den er den siste av fiendens "pinnevinstillinger" for Smolensk. Fra området syd for Woroschilovgrad meldes at russerne fortsetter sine angrep. Det samme er tilfellet i den sydlige delen av Donetz-bassenget, hvor sovjet-troppenes press mot Taganrog igjen øker.

De siste meldinger fra frontene i Tunisia sier at tre fiendtlige angrep i nord er avvist. På den midtre delen av fronten innskrenker operasjonene seg fremdeles til patruljevirkosomhet. I Syd-Tunisia spiller spesielt flyvåpenet en viktig rolle under kampene i Mareth-linjen, idet allierte fly har utsatt denne for kraftige angrep. Utenfor Sicilia er en fiendtlig konvoi angrepet og flere skip blev sterkt skadet. Under operasjonene blev 3 aksefly skutt ned. Sjefen for 8. britiske armé Montgomery, er intervjuet av en russisk krigskorrespondent og uttalte blandt annet at fiendens skjebne er avgjort. Vel kan han ennå foreta kraftige forstyrrelsesangrep, og derved utsette avgjørelsen noe, men slaget vil bli desto mer tilintetgjørende når det kommer.

Fra de vesteuropeiske farvann meldes at lette britiske marinestyrker har torpedert et sterkt beskyttet fiendtlig forsyningskip i streket ved Dover.

I det Fjerne Østen har 40 japanske fly angrepet de allierte stillinger i Buna på New Guinea. 14 av dem blev imidlertid skutt ned. På den annen side har allierte fly bombet en rekke av fiendens baser i Stillehavet.

Det er åpnet en norsk utstilling i Stockholm. Representanter for det svenske kongehus var tilstede ved åpningen. Utstillingen har fått en meget god mottagelse og har fått en gunstig omtale i den svenske presse som vier den stor oppmerksomhet.

4 tyskere hadde narret en nordmann med på drikkelag. Etter en stund påstod tyskerne at nordmennene var noen fyllebatter og lot seg drukke av bordet av hvem som helst. Etter en halv time lå sømlige 4 tyskere ved bordet og kelneren kom inn og spurte om nordmannen ønsket noe mer. "Nei, ikke noe spesielt," svarte han, "det eneste måtte være om De kunne gi meg 4 nye flasker akkevit og 4 nye tyskere!"

"La ørestanda sjansse til å bli forskallingsnekker og jernbinder."

Under ovenstående titel bringer "Norsk Arbeidsliv" datert idag, 13. mars, en helsides, stort utstyrt artikkel om den "nasjonale" arbeidsinnsats, og opplyser at gjennom korte skoleringskurser utover landet, skal det nå løses opp fagfolk i disse yrker.

"I forbindelse med den store nasjonale arbeidsinnsatsen som nå skal settes igang" sier avisen, "melder det seg et kolossalt behov for forskallingsnekkere og jernbindere". Det vil derfor være ønskelig, heter det videre, at arbeidsfolk som på noen måte er skikket til den slags arbeid, setter frem ønske om å komme inn i disse yrkene. "Gjør arbeidsformidlingen oppmerksom på at De ønsker Dem inn i betongfagene hvor fortjenesten er best", lyder en av de fete overskrifter. Avdelingsleder, ingeniør Langfeldt, i "Landsorganisasjonen" opplyser at avdelingen for yrkesopplæring skal ta seg av "den store oppgave" å legge til rette forholdene for omskolering til forskallingsnekkere og jernbindere.

Når vi vet at ingen nordmenn idag kan kjøpe sement, jern, tommer eller andre byggematerialer, når vi ser ruinene av våre bombede byer og byder som det intet gjøres for å bygge opp, må man spørre: Hvor er det kolossale behov for forskallingsnekkere og jernbindere i forbindelse med "den store nasjonale arbeidsinnsats"? Svaret gir seg selv. Det er tyskerne som med NS som slavedrivere hverver nordmenn til å bygge tyske festninger i det kærtatte Norge. Odd Tossun sa i sitt foredrag nylig at loven om nasjonal arbeidsinnsats ikke var noen tysk lov, det var en lov som nordmennene selv hadde besluttet seg til å gjennomføre for å øke jorddyrkingen og sikre vår selybergning. Nå lokkes vi til å bli forskallingsnekkere og jernbindere hos Deutsche Wehrmacht, og fristes med bedre fortjeneste enn i andre yrker.

Nordmenn lær seg ikke friste av dette lave Judas-tilbud til å gå i fiendens sold. Tror virkelig tyskerne og NS at vi for noen cres merfortjeneste lær oss lure til å bygge brystvern og fort for tyske artillerister, for at de bedre beskyttet skal kunne drepe våre landsmenn.

I forbindelse med arbeidsmobiliseringen kan vi for øvrig meddele at tyskerne for tiden søker visum og pass for 300 ammunisjonsarbeidere fra Raufoss som skal deporteres til Tyskland for å arbeide i ammunisjonsfabrikkene der.

Nervevrak.

Av Toralf Øksnevad.

En tysk soldat kom nylig inn i en butikk et sted på Vestlandet og forlangte tegnesticifter. Da han ikke fikk så mange han ville ha, trakk han revolveren og truet seg til flere. En mann som stod og så på dette, og som har fortalt meg om det, betegner denne tyskeren som et av de mange nervevrak som nå er kommet til Norge - for det meste fra Østfronten. De er preget av det de har gjennomgått, og av det de frykter av fremtiden. Det er lenge siden disse soldatene sang. Det er med andre ord ikke bare innenfor quislingenes krets at skrekken for Østfronten har grepet om seg. For å slippe å bli sendt til Østfronten er det blitt alminnelig at tyskerne i Norge oppkonstruerer historier om forskjellig slags farlig ure som gjør det nødvendig at de fortsetter å være der de er stasjonert. De gjør opp sabotasje-handlinger og farlige norske sammensvergelses for å gjøre seg uunnværlige. De quislinger som drar til Russland, er enten blitt tvunget til det, eller de velger frivillig dette alternativ for selvmord, når skammen blir for tung å bære.

Utviklingen er ikke til å ta feil av. Det blir mer og mer et særsyn å møte en tysker eller en forræder som ennå tror på muligheten av en tysk

(forts.)

De er på defensiven, like meget bak fronten som i kamponene. Gjør det og avisartikler lyser skuffelsen og frykten. Den ytrer seg også blandt dem som reagerer slik, i onde, desperate handlinger. På vår side i alle lag av vårt folk, viser tilliten og tryggheten seg igjen overlegen, kjølig ro og fasthet. Det er en totalitær krig. Vårt folk vet og føler det, viser det. Aldri har et våpenløst folk kjempet med blankere våpen.

"Min fører", sier ministerpresidenten i Oslo, når han telegraferer til Hitler og takker underdanig for fortsatt beskyttelse. Han takker Terboven, Himmler og Rediess også. I telegrammet til den øverste Gestapo-sjef, Himmler, undertegner Quisling "Deres hengivne", det er den eneste han bruker en så hjertelig tone overfor i de nyttårstelegrammer som den norske presse har måttet offentliggjøre. Den ene kan ikke gjemme seg bak den annen. I hengivenhet deler de ansvaret for alle de myrdede gisler og for hver en skjenseldåd som er øvet mot nordmenn.

Ansvaret går langt ned i rekkene. I en anmeldelse ved juletid forsikrer Finn Halvorsen at ordet er fritt mellom dem han kaller hederlige nordmenn. Vel. Den NS-mann som tier, han samtykker.

Jeg kjenner et dramatisk eksempel på hvordan ytringsfriheten lever videre i Norge. Teatersjef Henry Gleditsch' siste arbeide var å sette "Vildanden" i scene. Premierer skulle finne sted den dag han blev myrdet. Det blev gitt ordre om at forestillingen skulle gå, og den har gått som en minneforestilling. Uten ord, uten bifall har publikum sagt alt det som kan sies med taushet. Nordmenn reiser seg når noe stort drar forbi.

Nervevrak - det er mange slike blandt quislingene idag, og flere og flere blir det. De ser seg forfulgt på alle kanter, kulden omringer dem, slår inn. Ikke minst bekymret er sjefen for Quislings Kirkedepartement, Skancke, og hans ekspedisjonssjef Feyling. Deres kirkepolitikk har virket så stikk imot hensikten at tyskerne har funnet det nødvendig å bremse. På dette området kan utvilsomt Quisling påberope seg et personlig initiativ, inspirert av tyske forbilleder. Han gir i første rekke geistligheten og lærerstanden skylden for at han ifjor kom helt ut av sporet, og han har derfor lagt kirken og skolen for et fanatisk hat. I Fyresdal og på Stabekk røpet han seg fullstendig. Med tysk bistand fikk han satt i gang fengslingen og mishandlingen av lærerne. Tyskerne så virkningen, og har hittil ikke vært interessert i Quislings, Skanckes og Feylings andragender om å få dømme prester til fengelsstraffer.

Men mange prester er blitt arrestert eller forvist, kirken er blitt ut-satt for alle slags krenkelser, og forræderens politi går Quislingpresten til hånd. I disse dager (artikkelen er datert 30/1-1943, Red.) er det særlig Den midlertidige kirkeledelse det går utover, og forræderens biskop er innkalt til rådslaging i Oslo. De skal drøfte kirkepolitikken, og den avsluttede møte vil bli ledet av Himmlers hengivne venn, Vidkun Quisling. Der er ingen som venter annet av dette kirkeråd enn skjerpet kamp mot de mest elementære kristne bud. Alle rådets medlemmer vet at de ikke har andre på sin side enn dem som har medansvar for mord på gisler, forfølgelse av jøder, tortur av medmennesker og lignende barbariske forbrytelser på sin samvittighet. Dette kirkeråd vil ganske sikkert lystre Quislings bud. Så står det igjen å se om Himmler og de andre gir Quisling den vesle hjelpen han har bedt okkupasjonsmakten om, for å kunne drive sine desperate planer mot kirken og dens lovlige tjenere igjennem.

Med alle nordmenns gode samvittighet vil kampen være forgjeves, hvilke midler det enn blir grepet etter. På vår side er roen, på fiendens side er frykten. Nervevrak.

Dette eksemplar er ikke trykket bare for Deres skyld. Det er også andre som skal lese det, men vis forsiktighet når De sender det videre.

Å WILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKTEDE.

Londonmelders

27. 1. 1943
R.A.F. har igjen gjort Görings tåpelige skryt at intet fiendtlig fly skulle greie å komme inn over rikstysk område til skamme. Det var etter Essen som var mål for de britiske fly. Mer enn 100 maskiner deltok i angrepet som betegnes som kraftig og vellykket. Det var Krupps våpenfabrikker som var hovedmålet for de britiske fly, og den anrettede skade er betydelig. De deltagende flyvere forteller at fiendens luftvern var atskillig kraftigere enn under forrige angrep (5. mars). Dette hindret imidlertid ikke britene i å gjennomføre sin oppgave fullt ut. 23 maskiner vendte ikke tilbake fra toktet. Det har også vært foretatt operasjoner i dagslys, idet Mosquito-fly har angrepet Cockerill-verkene i Liège i Belgia. Disse verkstedene er spesielt beskjeftiget med fremstillingen av ubåtdele. Amerikanske fly har rettet angrep mot andre mål i Belgia og i Nord-Frankrike. I Rouen er jernbanetomter bombet. I tillegg til gårdsdagens melding om den strålende norske luftseir meddeles at nok et fiendtlig fly blev skutt ned. Nordmennene skjøt således ned ialt 6 fly, 2 blev antagelig skutt ned og 5 blev skadet, uten at de selv led noen tap.

Om kampene på Østfronten melder det russiske kommunike at Karkovalaget reiser med uforminset kraft. Stridene har meget til felles med de kamper som pågikk i Stalingradavsnittet ifjor høst. Fienden har kastet inn enorme styrker i dette relativt smale området for å forsøke å ta igjen det tapte terrang. Det meldes at tyskerne bruker atskillig mer enn 1000 tanks og store infanteristyrker i sine uopphørlige masseangrep. Sovjet-troppene yter imidlertid seig motstand og fienden må betale dyrt hver fotsbredd jord han erobrer. På Midtfronten er det stadig russerne som har initiativet. I området vest for Wjasma har således sovjet-troppene hatt ny fremgang. Etter de oppgaver som hittil foreligger mistet fienden 9000 mann under kampene om Wjasma (som bekjent så tyskerne at byen blev vellykket avakuert). Samtidig tok russerne et betydelig krigsbytte. Således falt bl.a. 57 lokomotiver og 500 jernbanevogner i sovjet-troppenes hender. Hertil kommer atskillige panservogner. Det meldes at russerne i sine angrep benytter en ny taktikk som spesielt har vist seg gunstig under nakkjempingen av fiendens "pinnsvinstillinger".

I henhold til det siste kommunike fra Kairo foreligger det fremdeles intet avgjørende nytt fra frontene i Tunisia. Operasjonene innskrenker seg stadig til patroljevirkosomhet. Allierte fly gir imidlertid fienden ingen ro. Således er bl.a. Sousse og Tunis bombet. 11 fiendtlige fly er skutt ned, mens de allierte bare har tapt tre maskiner. Det har også vært endel luftvirkosomhet over Middelhavsområdet. Fra Belgia og Frankrike meldes at tvangsmobiliseringen av arbeidskraft til Tyskland saboteres i stor stil. I Frankrike har myndighetene sett seg tvunget til å utkommandere jernbanevakt, idet man frykter ytterligere sabotasjehandling. Det er foretatt en mengde raziaer, og et stort antall gissler er tatt. Utviklingen viser imidlertid at de franske arbeidere ikke frivillig reiser til Tyskland.

Om operasjonene i det Fjerne Østen melder et kommunike fra Australiasat 33 japanske fly er skutt ned over Burma og Stillehavet. I fiendtlige syningseskiper på 7.000 tonn er blitt senket. Kinesiske styrker er gått ned Jangse-elven og har drevet japanerne endel tilbake. Vi beklager å måtte meddele at en norsk minesveiper er gått tapt under kamp.

(forts.)

14/3-1943:

Det siste russiske kommuniké forteller om kampene på Østfronten at slaget i Karkovområdet tiltar i voldsomhet. Det kjempes nå på en front som strekker seg fra området nord for Karkov til Isjum. Fienden har satt inn veldige styrker, bl.a. 3.000 tanks, og russerne betegner stillingen som kritisk. Tyskerne sier at de har erobret halvparten av byen, men at det fremdeles raser heftige kamper i de sydlige bydeler. På enkelte avsnitt av den forholdsvis korte front lykkes det fienden å bryte gjennom det russiske forsvar, men etter harde kamper kastet sovjet-troppene ham tilbake. Russiske meldinger forteller at tyskerne har hatt blodige tap, men at det ennå ikke er noe som tyder på at offensiven avtar. Under slaget ved Karkov er det for en stor del uthvilte tyske tropper fra Vest-Europa som er satt inn. Fra nordligere deler av Østfronten, området vest for Wjasma, meldes det om ny russisk fremgang. Sovjet-troppene trenger frem vestover i retning av Smolensk, og sydover langs jernbanen til Brjansk. Den viktige byen Uga er erobret av russerne. Som overalt ellers i Europa viser erfaringen fra de distrikter sovjet-troppene har gjenerobret at tyskerne betjener seg av et hensynsløst terrorsystem for å holde sivilbefolkningen nede. I Rostov er det gått spesielt hardt ut over de intellektuelle.

På sine tokter siste natt har allierte fly vært beskjeftiget med minelegging. Det er bl.a. meldt om flyalarm i København. Under angrepet på Essen natt til lørdag slapp de britiske fly over 1000 tonn bomber mot Kruppverkene. Store branner raste fremdeles 17 timer etter det vellykkede angrep. Under de to angrep mot Essen i mars er store deler av denne "Tysklands våpensmie" lagt i ruiner. Det meldes at R.A.F. også foretok tokter over den tyskbesatte kanalkyst. 4 fiendtlige fly blev skutt ned. 6 britiske maskiner vendte ikke tilbake til sine baser.

Meldingene fra Nord-Afrika forteller fortsatt om patruljevirkosomhet på Tunisia-frontene. Rommels artilleri i Mareth-linjen har vært i aktivitet det siste døgn.

Under angrep mot fiendtlige mål er 10 allierte fly gått tapt. Fly stasjonert på Malta har oppnådd nye seire under operasjonene i Middelhavsområdet. Således er en stor fiendtlig tanker og et forsyningskip senket nord for Sicilia.

Det lykkes ikke Aksen å pasifisere Jugoslavia. Harde og forbitrede kamper raser i Sarajevo-distriktet mellom tysk-italienske styrker og jugoslaviske guerillatroppe. Såvel automatvåpen som artilleri er i bruk på begge sider. I et avsnitt har jugoslaverne drevet fienden på flukt, og tyskerne blev tvunget til å etterlate seg større mengder materiell av forskjellig slag.

Under sitt besøk i U.S.A. har utenriksminister Eden hatt en konferanse med Roosevelt. Utenriksministeren slo blandt annet fast at samarbeidet mellom U.S.A. - Storbritannia - USSR. og Kina er en betingelse for å kunne skape en varig fred. Om Frankrike uttalte han at man etter krigen ønsket en sterk, fri og enig fransk nasjon.

Svenska Norgeshjælpens innsamling til fordel for vårt land har nådd 5 millioner kroner.

15/3-1943:

Det siste russiske kommuniké forteller at det fortsatt raser harde kamper i Karkov-området. Fienden opprettholder sine kraftige angrep med store styrker tanks og motorisert infanteri, men lider de blodigste tap under sine forsøk på å bryte russernes seige motstand. En melding fra tysk hold igår kveld fortalte at Karkov var erobret. Sydøst for byen, i området ved Isjum har fienden forsøkt å sette over Donetz med store styrker

(forts.)

Sovjet-troppene holder imidlertid stand, og fienden har ingen terrengvinninger i dette avsnitt.

På Østfronten fortsetter imidlertid den Røde Armé sine vellykkede operasjoner. Forskjellige sovjetavdelinger rykker frem vest og sydvest for Wjasma. Det meldes at russerne er gått over elven Wjasma og at de også har overskredet Dnjeprs øvre løp under sin fremrykking mot Smolensk. Syd for Wjasma hvor sovjet-troppene rykker frem mot Brjansk er fienden også stadig på tilbaketog.

Kommunikéet fra Kairo forteller at operasjonene på de tunisiske fronter fortsatt arter seg som patruljevirkosomhet. Fra den sydlige delen av fronten meldes at britiske fly har rettet kraftige angrep mot Rommels stillinger i Mareth-linjen. 3 fiendtlige fly er skutt ned i luftkamp. General Giraud og de Gaulle's franske nasjonalkomité i London er enig om at det i Frankrike må opprettholdes full konstitusjonell frihet. Man henstiller til alle franskmenn å stå samlet mot den felles fiende. Britiske jagerfly har inatt foretatt tokter over fransk og tysk område. Det er spesielt jernbanemål som er angrepet. Ingen fly savnes etter nattens operasjoner. Flyplasser ved Abbeville og andre mål i Frankrike har også vært utsatt for angrep. Göhrings avis Essener Nationalzeitung innrømmer at de siste britiske flyangrep mot byen har vært av ødeleggende art. Den elektriske kraft er delvis borte og sivilbefolkningen må i stor utstrekning evakuere. Resultatet av de britiske luftangrep er at en viktig gren av den tyske rustningsindustri er satt ut av spillet. Det siste kommuniké fra det Fjerne Østen melder at det raser heftige kamper i det vestlige Burma. Etter å ha fått store forsterkninger har fienden åpnet offensiven mot britenes venstre flanke. Alle angrep er imidlertid avvist.

Svensk nøytralitet.

For 14 dager siden nødlandet et stort tysk fly i Torsby i Sverige, øst for Grue Finnskog. Kort tid etter passerte de ombordværende, i alt 27 offiserer, Kongsvinger, iført full uniform og bevestet med pistoler. Om de svenske myndigheter har funnet det unødvendig å internere flyet vites ikke, men man har grunn til å anta at det vil bli avsendt med første tog.

En norsk statspolitibetjent som tjenestegjorde som grensevakt i Kongsvinger-traktene, var for en tid siden litt for ivrig i tjenesten. En ung norsk pike som måtte dra over grensen til Sverige blev forfulgt av ham. Piken kom seg over grensen, og søkte beskyttelse hos den svenske tolleren, men politimannen fulgte etter med hevet pistol. Han blev imidlertid overmannet av den svenske vakt og ført bort med bind for øynene. Etter å ha sittet i svensk interneringsleir i 3 måneder er han nå vendt tilbake til sitt arbeid. (!)

En tysk 7-8.000 tonner lå for vel en uke siden i Thamshavn og lastet svovel fra Orkla gruber. Det er unødvendig å si at lasten var bestemt til Tyskland. Kort etter avgang intraff imidlertid to voldsomme eksplosjoner ombord, og skipet forsvant i dypet.

En politisk fange ved navn Madsen som satt på nr. 19 blev for noen dager siden sendt opp på taket av bygningen for å ordne med en antenne. Madsen er ennå ikke vendt tilbake, og det tyske politi er en fange fattigere.

(forts.)

utvidelse av anlegget, for i størst mulig utstrekning å nyttiggjøre seg arbeidsforekomstene til hjelp for den tyske krigsindustri. Således var også en rekke norske arbeidere tvangsutskrevet og hadde fått ordre om å reise til Knaben. Molybden brukes i stål-legeringer idet det øker stålets herhet, og de gruber for utvinning av molybden som finnes mellom Kristiansand og Stavanger, blandt disse spesielt Knaben, hører til verdens viktigste. Den norske produksjon utgjorde i 1937 573 tonn.

17/3-1943:

Et kommunike fra admiraltetet forteller om en ny seir for norske flåtestridskrefter. Søndag morgen, 14. mars, trengte lette marinestyrker med norsk mannskap inn i Florø havn. Med torpedoer senket de 2 større tyske forsyningskip som lå i havnen. Det ene skipet brakk i to og sank øyeblikkelig. Det annet blev satt i brann og blev forlatt i synkende tilstand. Tyskernes kystbatterier trådte i aksjon, men oppnådde ingen resultater. Nordmennene trakk seg tilbake uten å lide noe tap. Den britiske luftoffensiv mot Tyskland fortsetter. Mosquito-fly angrep igår Paderborn i Vest-Tyskland. Det var spesielt jernbaneverksteder det gikk ut over. Bare ett fly savnes etter dette tokt som foregikk over en distanse på 1300 km. Det foreligger nå nærmere detaljer om de siste britiske luftangrep mot mål i Tyskland. Således meldes det fra Essen at store lokomotivstaller er fullstendig tilintetgjort. Opplagshaller for materiell er også kraftig rasert. Tyske aviser skriver at ødeleggelsen mange steder er så fullstendig at man ikke kan avgjøre hvilken gate man befinner seg i. Under angrepet mot Berlin 1. mars blev det anrettet stor skade i industristrøkene i Tempelhof og Moabit. Skaden i Wilhelmstrasse er ukjent idet områdene er fullstendig avspeiret. Fra Russland meldes at det fortsetter å rase harde kamper i Donetz-bassenget. Store tyske styrker gjør de største anstrengelser for å komme over elven, men slås overalt tilbake med blodige tap. Fra kampene på Midtfronten forteller det russiske kommunike at fremgangen i retning av Smolensk fortsetter. Nok en jernbanestasjon og en landsby er gjenerobret. Også i området syd for Ilmen-sjøen fortsetter den Røde Armé å ha god fremgang.

Kommunikeet om kampene i Afrika forteller at operasjonene på frontene i Tunisia stort sett innskrenker seg til patruljevirkosomhet. I nord pågår imidlertid mindre kamper, til tross for kraftige regnskyll. Allierte fly har angrepet en fiendtlig transportkolonne ved Gabes, og fortsetter også sitt bombardement av Mareth-linjen. Det foreligger nå en oversikt over Aksens tap av marinefartøyer under krigen. I alt er 306 tyske og italienske overflateskip blitt senket. Bare en mindre del herav er blitt erstattet. Til sammenligning kan nevnes de tilsvarende britiske tap er 372 fartøyer. Disse er imidlertid erstattet med mer enn det dobbelte antall, nemlig 900 skip.

ANGIVER!

Henry Rinnan, Landstads vei 1, Trondheim.
Egentlig fra Levanger, sønn av en skomaker, spinkelt bygget, høyde under middels, nesten svart hår, mørk skjeggubunn, blågrå øyne, alder ca. 28 år. Før krigen var Rinnan lastebilsjåfør, og tjenestegjorde under krigen som transportsjåfør under kampene i Nord-Trøndelag. Etter krigen reiste han først som oppkjøper for tyskerne. Han benytter flere navn og gir seg ut for kommunist som har til oppgave å skaffe midler til arbeidet. Han har på denne måte fått fengslet en mengde. Reiser ofte, både i og utenfor Trøndelag. Disponerer bil.

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ÖVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE

London melder:

20/3-43.

T Russland fortsetter det å rase harde kamper i Donetz-området. Fienden gjør de mest iherdige forsøk på å komme over Nordre Donetz, men blir overalt kastet tilbake. Isen er nu usikker på elven, og en mengde tyskere er som følge herav omkommet under forsøk på overgang. De heftigste kamper raser i Chuguev-området. Fienden angriper med tanks og infanteri, men lider store tap uten å opnå resultat av betydning. I en enkelt trefning mistet 500 tyskere livet. På Midtfronten i området mellom Wjasma og Smolensk, fortsetter sovjet-troppene å ha fremgang. En rekke tett bebodde steder til er gjenerobret. Under de siste dagers kamper i dette området har 185 tyske infanteriregiment som rekrutteres fra Sachsen og Thüringen, mistet 3/4 av sine styrker. Også i området syd for Ilmen-sjøen fortsetter den Røde Armé å ha fremgang.

Det foreligger ingen spesielle nyheter om kampene i Nord-Afrika. Operasjonene innskrenker seg for det vesentlige til patruljevirkosomhet. De allierte styrker som for noen dager siden erobret Gafsa og el Guettar i Syd-Tunisia, har nu konsolidert sine stillinger. Allierte fly er i ferd med å etablere en "luft-knipetang" omkring Rommels stillinger i Mareth-linjen. En tyrkisk delegasjon er kommet til Nord-Afrika for å studere forholdene der.

Det foreligger nu noen nærmere detaljer om angrepet mot Vegesack ubåtverfter forleden. Amerikanske fly slapp ved dette angrep sin største bombebelastning hittil i krigen. Man observerte store brander på ubåt-slippene. 25 tyske jagtfly som forsøkte å hindre amerikanerne i å utføre deres oppdrag, blev skutt ned. 2 amerikanske fly vendte ikke tilbake.

Urolighetene i forbindelse med tvangsutskrivningen til arbeide fortsetter i Frankrike. Spesielt i Haut-Savoie har tyskerne vanskeligheter, og fienden blir stadig angrepet av franske patrioter. I Elsass er 30 intellektuelle dømt til døden. Ifølge sveitsiske aviser er ikke mere enn 40% av dem som skulde utskrives til tvangsarbeide hittil blitt registrert. Også i Polen er det uroligheter, og fienden har adskillig å gjøre med å holde orden på tyskerne selv. 6 studenter ved München Universitet er således henrettet for nazi-fiendtlig virksomhet.

Om operasjonene i det Fjerne Østen meldes at allierte tropper i Burma har hatt fremgang ved Donbaik, nordvest for Akyab. På grunn av de stadig økende luftangrep mot japansk skipsfart i Stillehavet har fienden sett sig tvunget til også å ta ubåter i bruk som lasteskip.

21/3-43.

Statsminister Churchill holdt idag en tale, og kom blandt annet inn på de spørsmål som vil reise sig når krigen er vunnet. Statsministeren erklærte at det vil bli nødvendig å avvepne angripernasjonene fullstendig, og for fremtiden kontrollere dem ved å holde allierte garnisoner i de respektive land. En annen viktig oppgave blir å hjelpe de land som er blitt utarmet under den tyske okkupasjon. Japanerne vil som tyskerne og italienerne komme til å bli sin straff, selv om det er sannsynlig at Japan vil kunne holde det gående en stund lengere enn sine aksjører. Kampene i Østen er ennå bare på et innledende stadium, men de vil øke i heftighet, og resultatet vil bli en alliert seir, og Kinas frigjørelse. Når seieren er vunnet kan det bli tale om å danne et Europeisk Råd av stormakter og av fedrasjoner av små nasjoner. Dette råd må disponere tropper som ved given leilighet kan sende

(forts.)

utvidelse av anlegget, for i størst mulig utstrekning å nyttiggjøre seg molybdenforekomstene til hjelp for den tyske krigsindustri. Således var også en rekke norske arbeidere tvangsutskrevet og hadde fått ordre om å reise til Knaben. Molybden brukes i stål-legeringer idet det øker stålets hårdhet, og de gruber for utvinning av molybden som finnes mellom Kristiansand og Stavanger, blandt disse spesielt Knaben, fører til verdens viktigste. Den norske produksjon utgjorde i 1937 573 tonn.

17/3-1943:

Et kommunike fra admiralitetet forteller om en ny seir for norske flåtestridskrefter. Søndag morgen, 14. mars, trengte lette marinestyrker med norsk mannskap inn i Florø havn. Med torpedoer senket de 2 større tyske forsyningskip som lå i havnen. Det ene skipet brakk i to og sank øyeblikkelig. Det annet blev satt i brann og blev forlatt i synkende tilstand. Tyskernes kystbatterier trådte i aksjon, men oppnådde ingen resultater. Nordmennene trakk seg tilbake uten å lide noe tap. Den britiske luftoffensiv mot Tyskland fortsetter. Mosquito-fly angrep igår Paderborn i Vest-Tyskland. Det var spesielt jernbaneverksteder det gikk ut over. Bare ett fly savnes etter dette tokt som foregikk over en distanse på 1300 km. Det foreligger nå nærmere detaljer om de siste britiske luftangrep mot mål i Tyskland. Således meldes det fra Essen at store lokomotivstaller er fullstendig tilintetgjort. Opplagshaller for materiell er også kraftig rasert. Tyske aviser skriver at ødeleggelsen mange steder er så fullstendig at man ikke kan avgjøre hvilken gate man befinner seg i. Under angrepet mot Berlin 1. mars blev det anrettet stor skade i industristrøkene i Tempelhof og Moabit. Skaden i Wilhelmstrasse er ukjent idet områdene er fullstendig avspeiret. Fra Russland meldes at det fortsetter å rase harde kamper i Donetz-bassenget. Store tyske styrker gjør de største anstrengelser for å komme over elven, men slås overalt tilbake med blodige tap. Fra kampene på Midtfronten forteller det russiske kommunike at fremgangen i retning av Smolensk fortsetter. Nok en jernbanestasjon og en landsby er gjenerobret. Også i området syd for Ilmensjøen fortsetter den Røde Armé å ha god fremgang.

Kommunikeet om kampene i Afrika forteller at operasjonene på frontene i Tunisia stort sett innskrenker seg til patruljevirkosomhet. I nord pågår imidlertid mindre kamper, til tross for kraftige regnskyll. Allierte fly har angrepet en fiendtlig transportkolonne ved Gabès, og fortsetter også sitt bombardement av Mareth-linjen. Det foreligger nå en oversikt over Aksens tap av marinefartøyer under krigen. I alt er 306 tyske og italienske overflateskip blitt senket. Bare en mindre del herav er blitt erstattet. Til sammenligning kan nevnes de tilsvarende britiske tap er 372 fartøyer. Disse er imidlertid erstattet med mer enn det dobbelte antall, nemlig 900 skip.

ANGLIVER:

Henry Rinnan, Landstads vei 1, Trondheim.
Egentlig fra Levanger, sønn av en skomaker, spinkelt bygget, høyde under middels, nesten svart hår, mørk skjeggubunn, blågrå øyne, alder ca. 28 år. Før krigen var Rinnan lastebilsjåfør, og tjenestegjorde under krigen som transportsjåfør under kampene i Nord-Trøndelag. Etter krigen reiste han først som oppkjøper for tyskerne. Han benytter flere navn og gir seg ut for kommunist som har til oppgave å skaffe midler til arbeidet. Han har på denne måte fått fengslet en mengde. Reiser ofte, både i og utenfor Trøndelag. Disponerer bil.

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ÖVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE

London melder:

20/3-43.

I Russland fortsetter det å rase harde kamper i Donetz-området. Fienden gjør de mest iherdige forsøk på å komme over Nordre Donetz, men blir overalt kastet tilbake. Isen er nu usikker på elven, og en mengde tyskere er som følge herav omkommet under forsøk på overgang. De heftigste kamper raser i Chuguev-området. Fienden angriper med tanks og infanteri, men lider store tap uten å opnå resultat av betydning. I en enkelt trefning mistet 500 tyskere livet. På Midtfronten i området mellom Wjasma og Smolensk, fortsetter sovjet-troppene å ha fremgang. En rekke tett bebodde steder til er gjenerobret. Under de siste dagers kamper i dette området har 185. tyske infanteriregiment som rekrutteres fra Sachsen og Thüringen, mistet 3/4 av sine styrker. Også i området syd for Ilmen-sjøen fortsetter den Røde Armé å ha fremgang. Det foreligger ingen spesielle nyheter om kampene i Nord-Afrika. Operasjonene innskrenker seg for det vesentlige til patruljevirkosomhet. De allierte styrker som for noen dager siden erobret Gafsa og El Guettar i Syd-Tunisia, har nu konsolidert sine stillinger. Allierte fly er i ferd med å et ablere en "luft-knipetang" omkring Rommels stillinger i Mareth-linjen. En tyrkisk delegasjon er kommet til Nord-Afrika for å studere forholdene der. Det foreligger nu noen nærmere detaljer om angrepet mot Vegesack ubåtverfter forleden. Amerikanske fly slapp ved dette angrep sin største bombebelastning hittil i krigen. Man observerte store brander på ubåt-slippene. 25 tyske jagtfly som forsøkte å hindre amerikanerne i å utføre deres oppdrag, blev skutt ned. 2 amerikanske fly vendte ikke tilbake. Urolighetene i forbindelse med tvangsutskrivningen til arbeide fortsetter i Frankrike. Spesielt i Haute Savoie har tyskerne vanskeligheter, og fienden blir stadig angrepet av franske patrioter. I Elsass er 30 intellektuelle dømt til døden. Ifølge sveitsiske aviser er ikke mere enn 40% av dem som skulde utskrives til tvangsarbeide hittil blitt registrert. Også i Polen er det uroligheter, og fienden har adskillig å gjøre med å holde orden på tyskerne selv. 6 studenter ved München Universitet er således henrettet for nazi-fiendtlig virksomhet. Om operasjonene i det Fjerne Østen meldes at allierte tropper i Burma har hatt fremgang ved Donbaik, nordvest for Akyab. På grunn av de stadig økende luftangrep mot japansk skipsflotte i Stillehavet har fienden sett sig tvunget til også å ta ubåter i bruk som lasteskip.

21/3-43.

Statsminister Churchill holdt idag en tale, og kom blandt annet inn på de spørsmål som vil reise sig når krigen er vunnet. Statsministeren erklarte at det vil bli nødvendig å avvepne angripernasjonene fullstendig, og for fremtiden kontrollere dem ved å holde allierte garnisoner i de respektive land. En annen viktig oppgave blir å hjelpe de land som er blitt utarmet under den tyske okkupasjon. Japanerne vil som tyskerne og italienerne komme til å få sin straff, selv om det er sannsynlig at Japan vil kunne holde det gående en stund lengere enn sine aksjører. Kampene i Østen er ennu bare på et innledende stadium, men de vil øke i heftighet, og resultatet vil bli en alliert seir, og Kinas frigjørelse. Når seieren er vunnet kan det bli tale om å danne et Europeisk Råd av stormakter og av federasjoner av små nasjoner. Dette råd må disponere tropper som ved given leilighet kan sende

(forts.)

inn mot medlemmer som ikke oppfyller sine forpliktelser. På slutten av sin tale sa Churchill: "Jeg har i dette øieblikk mottatt en meddelelse fra general Montgomery som sier at 8. britiske armé har satt sig i bevegelse. Generalen er tilfreds med utviklingen." Såvidt statsministeren. Om kampene i Afrika meldes det videre at britiske tropper har erobret Sened i Syd-Tunisia. Byen ligger ca. 60 km. øst for Gafsa, like syd for jernbanen til kysten. De allierte luftstyrker i Nord-Afrika er nu Aksens luftvåpen overlegent, og man ser fremtiden innte med tillid. Det blir dag og natt rettet kraftige angrep mot Tunis, Sfax, Gabes og Sousse som er Aksens viktigste tilførselsbyer, samtidig med at stillinger og forbindelseslinjer blir bombet. Mot jernbanemål i Syd-Italia og på Sicilia er det rettet vellykkede angrep. En destroyer og ett forsyningskip er torpedert i Middelhavet.

Om kampene på Østfronten meldes at fienden har kastet inn nye reserver i Donetz-bassenget. Slaget er fremdeles hardest ved Chuguev, sydøst for Charokov. I nordøst er Bjelgorod blitt evakuert av sovjet-troppene. Fienden angriper stadig og har satt inn store styrker tanks og infanteri. På Midtfronten fortsetter russerne å ha fremgang. Det meldes at byen Cholmehekowsk (?) som ligger nord for jernbanen fra Wjasma til Smolensk, er inntatt av sovjet-troppene. Flere bebodde steder er også blitt befriet. I Kuban-provinsen i Kaukasus er Petrovskaja gjenerobret. Amerikanske fly har rettet vellykkede angrep mot transportmål i Frankrike. I Stillehavet er japanske skip bombet med godt resultat.

22/3-43.

Som statsminister Churchill meddelte i sin tale igår, har 8. britiske armé innledet sitt angrep mot Rommels stillinger i Mareth-linjen. Operasjonene begynte lørdag aften og selv om det ikke oppgis noen detaljer, betegnes utviklingen som meget tilfredstillende. Allierte fly spiller en stor rolle under operasjonene. Før de britiske landstridskrefter satte sig i bevegelse, hamret britiske og amerikanske fly fra alle sider løs på de fiendtlige stillinger. I løpet av 24 timer gjennomførte styrker av allierte bombefly og jagere 9 praktisk talt sammenhengende raid mot Aksens stillinger. Fiendtlige troppeavdelinger blev revet op og befestninger smadret. Derefter satte briterne tanks og infanteri sig i bevegelse, og arbeider sig nu stadig lengere inn i fiendens stillinger. Motstanden fra Aksens luftvåpen er ubetydelig. Med et tap av 4 egne fly er fiendtlige skutt ned. I området øst for Gafsa fortsetter de fransk-amerikanske styrker sin fremrykking langs jernbanen til kysten i retning av Maknassi, efter at Sened er erobret. Nye fiendtlige stillinger er nedkjempet, og det er tatt over 1000 fanger, vesentlig italienerne. I Nord-Tunisia foregår det bare lokale kamper. Allierte fly har angrepet Bizertas flåtehavn Terryville. Havnen i Neapel er også bombet, sammen med mål i Syd-Italia.

På Østfronten fortsetter fienden sine kraftige angrep i Donetz-bassenget. Efter å ha evakuert Bjelgorod har russerne nu forskanset sig i nye stillinger like øst for byen. Nye tyske angrep her er avvist. Også i Chuguev-avsnittet er kraftige fiendtlige angrep igjen avvist. På Midtfronten fortsetter sovjet-troppene å ha fremgang. De har således erobret den viktige byen Durovo på jernbanen fra Wjasma til Smolensk. Også de russiske tropper som rykker sydover mot Smolensk har hatt nye seire, idet to byer er gjeninntatt syd for Bjeloi. Britiske fly angrep inatt den viktige jernbaneviadukten ved Molay (?) i Bretagne i Frankrike. Alle fly vendte tilbake fra dette tokt. - Det oppgis at tyskerne siste meldinger om senkede allierte skip under konvoi-slag i Nordatlanten som vanlig er i høieste grad overdrevet.

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å GVE VOLD MOT DE UNDERTRYKTEDE.

London melder:

25/3-1943:

De siste meldinger fra Afrika forteller at kampene om Mareth-linjen i Syd-Tunisia fortsetter med uforminset kraft. Begge parter benytter artilleri av største kaliber og stridene er meget heftige. Det foreligger ingen spesielle meldinger om operasjonenes gang. I kampområdet nord for Mareth-linjen, ved Maknassi og el Guettar har de amerikanske troppene hatt lokal fremgang. To kolonner er i virksomhet. En rykker fra Maknassi i retning av kysten, mens den andre med el Guettar som utgangspunkt arbeider seg sydøstover. De allierte fly fortsetter å spille en viktig rolle i operasjonene. I området mellom Sousse og Sfax har de angrepet fiendens tanks og motortransporter med godt resultat. Aksens flyplasser i den nordlige delen av Tunisia er også med hell bombet. Ferryville som er Bizertas flåtehavn, er på ny angrepet. Også denne gangen var det dokkene det gikk spesielt hardt ut over. Under operasjonene over Nord-Tunisia er 10 fiendtlige fly skutt ned i luftkamp. Til lands i Nord-Tunisia har det ikke foregått noe spesielt, idet operasjonene fremdeles innskrenker seg til patruljevirkosmhet. Britiske fly stasjonert på Malta har også vært i aktivitet. De har således med hell angrepet jernbanemål i Syd-Italia og på Sicilia. Amerikanske fly har rettet et vellykket dagangrep mot Messina.

Det siste kommunike om kampene på Østfronten forteller at sovjet-troppene fortsetter å ha fremgang i Smolensk-området. Den kolonnen som rykker frem langs jernbanen fra Wjasma, har således erobret Doroguhuzn. Den viktige byen er endestasjonen for en sydgående lokalbane fra Novodvor. bindelsen Wjasma - Smolensk. I området ved Øvre Don fortsetter fienden sine angrep, men disse har avtatt endel i styrke, og alle er avvist med tap for tyskerne. På den annen side har russiske motangrep i området ved Chuguev resultert i at en strategisk viktig høyde er gjenerobret. Også fra Kaukasus kommer det meldinger om fremgang for den Røde Armé. Det området fienden holder ved Novorossisk blir stadig mindre under russernes press. I Kuban-området, nord for byen, er således Abunskaja gjenerobret av sovjet-troppene. På Leningradfronten opprettholder russerne sitt press. Under kampene igår blev 32 fiendtlige fly skutt ned her. Det britiske luftvåpen fortsetter sine angrep mot mål i Vest-Europa. Således har Mosquito-fly bombet jernbaneanlegg i Nordvest-Tyskland og i Frankrike. 25 tyske maskiner fløy inn over Storbritannia sine natt. Av disse blev 5 skutt ned. Det blev ikke anrettet noen skade.

Fhv. sogneprest i Gamle Aker Kirke, Ruud, er en av de få prester som er tilsluttet NS. Nylig døde hans tredje kone på Ullevål. Ruud henrettet seg da til sykehuset og anmodet om at hennes gulltenner måtte bli trukket ut. Begrunnelsen var at "i slike tider må man ikke noe gull på seg og spille". Han fikk til svar at legene ikke beøttet seg med derslags. Imidlertid fikk Ruud med seg en medhjelper, og sammen trængte de seg inn i kapellet, brøt opp avdødes kjoever og trakk gulltennene ut.

Rottene forlater landet! Den kjente Bergensnazist, skipsredør Thorvald Halvorsen, er med hele sin familie reist til Tyskland og har bosatt seg der.

(forts.)

S
ord
lett

26/3-1943:

I Tunisia raser det fortsatt harde kamper i Mareth-linjen. De siste meldinger fra fronten forteller at britene har bedret sine stillinger endel. Det foreligger fremdeles ingen detaljer, men striden øker stadig i heftighet. I områdene nord for el-Djerdi-sjøen er kampene ved el Guettar stilnet endel av. Øst for Maknassi opprettholder imidlertid amerikanerne sitt press og har hatt ny fremgang i retning av kysten. Allierte fly fortsetter sine omfattende operasjoner og har angrepet Aksens baser og forsyningslinjer. Således er flyplasser og ansamlinger av kjøretøyer bak de fiendtlige linjer vellykket bombet. Tunge allierte fly har rettet kraftige og virkningsfulle angrep mot havnen i Sousse, hvor det gikk spesielt hardt ut over dokkene. Utenfor den tunisiske kyst er fiendtlig skipsfart angrepet. Således er en konvoi bestående av lektere med forsyninger bombet og påført betydelige tap. Aksefly har også vært noe mer virksomme enn hittil. Under operasjonene er imidlertid 13 av dem skutt ned, mens bare 6 allierte maskiner gikk tapt. I el Hamma-området like syd for Gabes har britiske Hurricane-fly vært meget virksomme. Disse maskiner går under navn av "flyvende boksåpnere" på grunn av den ødeleggelse de påfører fiendtlige tanks. Under de siste angrepene ved el Hamma blev således 10 tanks, 3 panservogner og 5 lastebiler ødelagt. Over Malta har det vært luftkamper, hvorunder 3 aksefly blev skutt ned. Mot jernbanemål i Syd-Italia er det på ny rettet vellykkede angrep. Fra Østfronten meldes det at russerne har rykket videre inn i fiendens stillinger rundt Smolensk. I henhold til det siste kommunike fra Moskva er en rekke nye områder gjenerobret. Sovjet-troppene har nå satt seg fast ved Øvre Dnjepr. Fienden har satt en rekke nye divisjoner inn i kampene, uten at det har lyktes dem å stanse russerne. Fra Donetz-fronten meldes at sovjet-troppene under et nattangrep ved Bjelgorod har drevet fienden endel tilbake. Også nord for Chuguev har den Røde Armé hatt litt fremgang. Det samme er tilfellet i Kuban-området i Kaukasus. Et kommunike fra det britiske luftministerium forteller at allierte fly har rettet et kraftig dagslysangrep mot jernbanetomtene i Abbeville i Frankrike. Ingen fly gikk tapt under operasjonene. I tiden 1/11-42 til 20/3-43 har amerikanske fly sluppet 4000 tonn bomber mot mål i tysk-okkupert området.

Det meldes fra Frankrike at fienden av militære grunner har forlangt at La Rochelle på Atlanterhavskysten skal evakueres av sivilbefolkningen. En melding over Stockholm sier at Hitler nå skal overta kommandoen over den tyske krigsmarine etterat han har overlatt hørledelsen til generalene. General Halder skal således være gjeninnsatt i sin gamle stilling som generalstabsjef.

De franske konsulere i Spania og den franske chargé d'affaires i Lissabon har nedlagt sine embeder som protest mot Frankrikes Quisling, Laval. Erkebiskopen i München har rettet et angrep mot lovløsheten i Tyskland.

Da noen schweiziske journalister blev arrestert i Tokio for en tid tilbake, protesterte de og henviste til at de tilhørte en nøytral nasjon.

"Nei, dere er nøytrale fiender", svarte den japanske politimannen.

"Hvad kaller dere amerikanerne og britene da?" spurte en av schweizerne

"De er krigførende fiender".

"Enn tyskerne og italienerne?"

"De er vennligsinnede fiender", svarte japsen.

(forts.)

Etterat alt annet propagandastoff som følge av utviklingen er slått ut av hendene på dem, konsentrerer tyskerne seg nå på én eneste ting, bolsjevik-svemslen. Men denne melodien feiger ikke bedre enn noe av alt det andre. Det var en som nylig ga et tilspisset uttrykk for oppfatningen: "Nå har vi prøvet det tyskerne kaller befrielse fra engelsk okkupasjon og innledningen til en ny storhetstid, jeg kunne tenke meg å forespørre hva de kaller besettelse og undertrykkelse." Replikken er et uttrykk for det syn: Er det mer grunn nå en før til å tro at tysk propaganda taler sant? Mer enn de de fortalte oss at vi hadde lovd under det britiske åk, at Kongen var en krigsforbryter og Quisling den største av alle patrioter, at England var ferdig, at Russland var slått for 1000 år fremover eller at Roosevelt holdt på å erobre det britiske verdensrike? Selvsagt ikke.

At russerne har krevd havner i Nord-Norge er stikk i strid med sannheten, et propagandarykte som skriver seg fra et vel kjent hold i utlandet som vi ved en mer passende anledning skal holde oppgjør med. Ryktet er satt ut i en ganske bestemt hensikt, og savner ethvert grunnlag. Det foreligger tvertimot klare, bindende avtaler mellom de allierte fra sommeren 1942 som gir full garanti for Norges gamle grenser. Om noen skulle ha en prinsipiell mistillit til traktater, så må de huske at freden skrives ikke av Russland alene, men også av England og Amerika, som ved dette tidspunkt vil ha nådd maksimum av sin militære styrke, og som kan ha mulig egen interesse av å bevare Norges integritet. Det kan også være grunn til å minne om at Norge aldri har hatt grensetvistninger med Russland, ikke har russiske eller andre mindretall innen sitt territorium, og aldri har latt seg låne til militær-politiske konspirasjoner mot Russland. Når propagandaen henviser til den russisk-finske vinterkrig, konspirasjonen i Polen og i Randstatene o.s.v., så må det jo være ganske klart at dette var forholdsregler som blev tatt med sikte på det oppgjør med Tyskland som russerne visste ville komme. Hvordan kunne det ikke ha sett ut om tyskerne hadde kunnet starte sitt stormløp mot Leningrad, Moskva og Kaukasus fra posisjoner et par hundre kilometer lenger øst? Vi skal heller ikke glemme de pro-tyske russerhatere og intelligenter i Finland, de store russiske minoriteter i Øst-Polen og de altfor vide grenser Romania fikk etter forrige verdenskrig. Ingen slike problemer eksisterer for Norge.

Når det ellers gjelder Russlands politikk i de siste årtier, må man huske på landets særegne stilling. Det forekynte i Lenin-Trotski-tiden verdensrevolusjonens evangelium, og fryktet på sin side at de kapitalistiske stormakter ved første leilighet skulle forsøke å utslutte den eneste sosialistiske stat i verden. Propagandaen for verdensrevolusjonen blev i virkeligheten skrinlagt i og med Stalins seir over Trotski. Når den kommunistiske internasjonale i det hele tatt blev opprettholdt, var det ene og alene en militær forsvarsforanstaltning. Det er ikke bare tyskerne som har sans for hvad en femte kolonne kan være verd. Dette må også ses på bakgrunn av den politikk Chamberlain og andre engelske og franske ledere lengte hullet til, nemlig å lede Nazi-Tysklands erobringlyster på tross og selv stå utenfor. Russland måtte være forberedt på å kjempe seg. Derfor har det også rustet i så veldig målestokk i den senere tid, men ikke - som propagandaen nå sier - i 20 år. Russlands militærstyrke var før 1933 ikke større pr. innbygger enn Norges, men etterat Hitler seiret og straks begynte å true, steg de, år for år, til det som nå er nådd. Bakgrunnen er bakgrunnen for Russlands vellykkede opprustning de siste ti år, ikke noen erobringlyst. U.S.A.'s mangeårige Moskvaambassadør Davies, (som ikke kan beskyldes for å være kommunist, han er forretnings-

(forts.)

jurist og mangemillionær) understreket stadig i sine rapporter til Washington at russerne bare ville ha fred til sitt indre oppbyggingsarbeide, men at de klarere enn noen annen i Europa, f.eks. engelskmenn og franskmenn, så hvor det bar hen, og innrettet seg på det.

Alt tyder på at det skjeve forhold mellom Russland og de andre stormakter ikke vil oppstå igjen etter denne krig, uansett om man velger å legge vekt på den britisk-russiske samarbeidspakt eller ei. Sovjetsamveldet har siden revolusjonen stadig utviklet seg i retning av høyre, mot mer "borgerlige" systemer og metoder. Det betegner ikke lenger noen politisk fare for de vest-europeiske samfunnssystemer, og behøver ikke selv å leve i stadig angst for overfall fra "kapitaliststatene". Denne utvikling og våpenbrorskapet nå vil legge grunnen til et gjensidig tillitsforhold. Hvorfor skulle også Russland kaste seg ut i en erobringsskriks eventyr! Det omfatter en sjettedel av jordkloden og har allerede fra før rikelig av så å si alle viktige råstoffer, naturrikdommer ingen annen stat har maken til og som ennå ikke tilnærmedesvis er utnyttet. Om hele jordens befolkning blev flyttet til Russland, ville folketettheten der likevel ikke bli så stor som i det forholdsvis råstoff-fattige Tyskland, og om denne befolkning blev firedoblet, ville ikke folketettheten bli så stor som i England.

De tyske propagandister skriver flittig om nedsatt levestandard, trellekår, mangel på rettssikkerhet, eiendomsløshet, vilkårlighet, terror, tortur og massehenrettelser. Det er en meget treffende beskrivelse - av forholdene i Norge idag, under nazistytret! Vi har det jo alt sammen: Den bloddryppende bøddel som lyser mot oss fra plakaten, kunne være Terbovens selvportrett. At Tyskland, hvis det skulle ha vunnet krigen, noensinne ville ha gitt slipp på Norge igjen, tror ikke noe fornuftig menneske, og det foreligger utallige mer og mindre offisielle vitnesbyrd om de trellekår de beseirede folk skulle få under herrefolket. Selv den mest russekremte og russefiendtlige må jo da si til seg selv: Vi vet hvad vi har. Hvad som helst som måtte resultere av de alliertes seir, er da iallfall en sjanse!

Men det er mer enn det. Det er vissheten om ny frihet og selvstendighet.

Hm!

"Minister" Axel Stang er blitt pappa, idet hans hustru er nedkommet med ikke mindre enn to piker. Hvis vi ikke tar feil er det ca. 1/2 år siden han giftet seg. Det får man si er noe til ungdomsfører!!

Fredag 19/3 talte en NS-propagandataler på Elektrisk Bureau. I den anledning var det montert opp høytalere så samtlige funksjonærer og arbeidere skulle høre den. Imidlertid sørget man for å sette en stor del av høytalerne ut av funksjon, så taleren måtte bryte av midt i foredraget, og begynne på nytt igjen etter at anlegget var satt istand igjen.

Advarsel! Dr.jur. Alfred Gleiss, Blindernveien 80, opererer for Gestapo. Han er ingehaver av firma Gleiss & Bryn, Parfymeri- og frisørartikler og gros, Prinsøns gate 18. Opptrer ofte som akkvisitør for Deutsche Zeitung. Taler norsk med tysk aksent.

Dette eksemplar er ikke trykket bare for Deres skyld. Det er også andre som skal lese det, men vis den største forsiktighet når De sender det videre.

London-melder:

30/3.43:

Efter at hele Marethlinjen er rømmet av aksetroppene, er nu også både El Hamma og Gabes i Syd-Tunisia inntatt av 8. arme. Montgomery's taktikk har også her ført til et heldig resultat og hurtig avgjørelse. Dette skyldes for en stor del den innsats de alliertes flyvåpen har ydet under kampene, som betegnes som heftigere enn slaget ved El Alamein. Uavbrutt har hundrevis av fly trommet løs på fiendens stillinger og sambandslinjer. Særlig led aksens panservåpen følelige tap. Under rømmingen av Gabes blev byen utsatt for et voldsomt bombardement av britiske flåtestyrker. Hittil har britene tatt 3000 fanger. Også på midtfronten fortsetter de alliertes frengang, men det er her ennå ikke kommet til avgjørende kamper mellom aksetroppene og de franske og amerikanske styrker.

Under møtet i Underhuset idag uttalte Churchill at man ikke måtte undervurdere fiendens motstandskraft i Tunisia. Fremdeles gjenstår det voldsomme kamper som vil koste store anstrengelser.

Berlin har påny vært målet for de britiske flystyrker. Natt til tirsdag fløi store formasjoner av R.A.F. over byen og kastet ned sine ødeleggende bomber. Det var fremdeles brander i byen efter angrepet 2 dager tidligere. Nattens tokt var også meget vellykket og effektivt, 21 av de fly som deltok er ikke vendt tilbake. Likledes blev tungindustrien i Ruhrområdet besøkt inatt. 12 fly savnes fra dette tokt. I dagslys blev dokker og skibsverfter i Rotterdam vellykket angrepet, samt jernbanemål i Abbeville i Frankrike. Jagerfly som fløi over nederlandsk område angrep samtidig fabrikker som arbeider for den tyske krigsindustri.

Ifølge marineminister Alexander har de allierte skibsverfter i løpet av de siste 8 måneder bygget ca. 2 mill. tonn mere handelstonnasje enn det er senket i samme tidsrum. Han så allikevel ikke bort fra ubåtfaren, men opplyste at denne nu stadig blir mere effektivt bekjempet.

Det siste kommunike fra Moskva meddeler at til tross for den langt fremskredne sneløsningsspresser russerne stadig kraftig på mot Smolensk. Syd for Bjelgorod er fienden kastet ytterligere tilbake, og en rekke bebodde steder er befridd. Under disse kamper blev 11 tyske fly skutt ned. På sydfronten fortsetter de lokale kamper. Vårsølen lange hele østfronten hindrer nu operasjoner i større målestokk, men russerne benytter istedet pausen i kampene til å forberede vårens og sommerens offensive operasjoner. De russiske fabrikker leverer store mengder tanks, som sammen med amerikanske og engelske panservåpen vil bli satt inn i de kommende kamper.

Heftige kamper utkjempes i Kroatia og i Polen mellom patriotiske geriljastyrker og aksetropper.

31/3.43:

Den 8. britiske arme fortsetter sin fremmarsj og har erobret Oudref på jernbanen mellom Gabes og Sfax. Britene står nu umiddelbart foran de tyske forsvarsstillinger i Gabes-korridoren. Samtidig har de amerikanske styrker rykket videre frem fra El Guettar og står nu ikke langt fra de britiske stillinger ved Oudref. Også i Gafsa-området har de amerikanske og franske tropper hatt frengang. Jagerfly har under kampene her skutt ned 20 aksefly. I Midt-Tunisia presses aksetroppene mot kysten. Også de britiske flåtestyrker deltar i op-